

2024

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Բաղրամյան համայնք, Վանանդ
բնակավայր

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՏԱՐՈՂ
Ա/Ձ Ա. ԳԱԼՈՅԱՆ

ՊԱՏՎԻՐԱՏՈՒ՝
«ՀԱՅՆԱԽԱԳԻԾ» ԲԲԸ

Ա/Ձ Ա. Գալոյան
ՀՀ ք. Երևան Սևանի 5
Հեռ. բջջ. +374 99 994222
galoyan.aram@gmail.com

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Բաղրասյան համայնք, Վանանդ բնակավայր

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅՆԱԽԱԳԻԾ» ԲԲԸ տնօրեն

Գ. Ազիզյան

Ա/Ձ ԱՐԱՄ ԳԱԼՈՅԱՆ

Երևան 2024

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	5
1.1	Ձեռնարկողի մասին տեղեկություն.....	5
1.2	Հապավումներ.....	5
1.3	Նախատեսվող գործունեության նպատակը և հիմնավորումը	6
1.4	Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը	7
1.5	Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնատեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)	10
1.5.1	<i>Ներկա վիճակի նկարագիր.....</i>	10
1.5.2	<i>Նախատեսվող գործունեության նկարագիր.....</i>	10
1.5.3	<i>Տեղնոլոգիական մասի նկարագիր.....</i>	14
1.5.4	<i>Նախատեսվող գործունեության տարածքի գլխավոր հատակագիծ.....</i>	17
1.5.5	<i>Իրավիճակային հատակագիծ.....</i>	19
1.5.6	<i>Շինարարական աշխատանքների կազմակերպման հատակագիծ.....</i>	24
1.5.7	<i>Ժամանակացույց.....</i>	25
1.5.8	<i>Ջրամատակարարում և ջրահեռացում. Ոռոգման համակարգ .....</i>	26
1.5.9	<i>Ջեռուցում և օդափոխություն .....</i>	27
1.5.10	<i>Արևային համակարգ .....</i>	29
1.5.11	<i>Ջերմամեխանիկական մաս.....</i>	30
2.	ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՄԽԵՄԱՆ	32
2.1	Շինարարության պայմանները.....	33
2.2	Աշխատանքների կատարման սխեմա.....	33
2.3	Շինարարության ժամկետները.....	34
2.4	Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը.....	34
2.5	Հիմնական շինարարական աշխատանքների և ռեսուրսների ծավալները.....	35
2.5.1	<i>Նյութերի և բնատեսուրսների օգտագործում.....</i>	36
2.5.2	<i>Շինմոնտաժային աշխատանքների որակի հսկումը .....</i>	37
3.	ՏԱՐԱԾՔԻ ԿԱՆԱԶՄԱՊԱՏՈՒՄ	38
3.1	Կանաչ տարածքի ոռոգման ջրապահանջի հաշվարկ.....	43
4.	ՆԱԽԱՏԵՄՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՁԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	44
4.1	Տեղամասի ինժեներաերկրաբանական պայմանները.....	44
4.2	Կլիմայական պայմանները	45
4.3	Օդային ավազան.....	47
4.4	Ջրային ռեսուրսներ	47
4.5	Հողածածկ.....	48
4.6	Կենսաբազմազանություն.....	49
4.6.1	Բուսական աշխարհ	49

4.6.1	Կենդանական աշխարհ.....	50
4.7	Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ.....	51
4.8	Թափոնների կառավարում	51
4.9	Աղմուկ և թրթռում:.....	52
5.	ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ	53
5.1	Ռիսկերի գնահատում	53
5.2	Արտանետումների աղբյուրները	53
5.3	Բնապահպանական միջոցառումների ընդհանուր նկարագրություն	54
5.3.1	<i>Մթնոլորտային օդ.....</i>	54
5.3.2	<i>Ջրային ռեսուրսներ .....</i>	54
5.3.3	<i>Հողային ռեսուրսներ .....</i>	55
5.3.4	<i>Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը.....</i>	55
5.3.5	<i>Հակահրդեհային միջոցառումներ.....</i>	56
5.3.6	<i>Աղմուկ և թրթռում.....</i>	56
5.3.7	<i>Թափոնների կառավարում .....</i>	57
5.3.8	<i>Տարածքի բարեկարգում կանաչապատում.....</i>	57
5.3.9	<i>Էներգային այդողության միջոցառումներ .....</i>	58
6.	ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ	58
	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ.....	60
	ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ.....	62
	ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	64
	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	65

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1.1 Ձեռնարկողի մասին տեղեկություն

Ձեռնարկող`	«ՀԱՅՆԱԽԱԳԻԾ» ԲԲԸ
Ձեռնարկողի իրավաբանական հասցեն`	Ք. Երևան, Չարենցի փ. 1
Նախատեսվող գործունեության հասցեն`	ՀՀ Արրմավիրի մարզ, Բաղրամյան համայնք, Վանանդ բնակավայր
Հեռախոս`	+37499994222

1.2 Հապավումներ

ՀՀ` Հայաստանի Հանրապետություն

ՓԲԸ` Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

ՄՊԸ` Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

ՊՈԱԿ` պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն

1.3 Նախատեսվող գործունեության նպատակը և հիմնավորումը

Շրջակա միջավայրի վրա մարդկային գործունեության վնասակար ազդեցության կանխման, կենսոլորտի կայունության պահպանման, բնության և մարդու կենսագործունեության ներդաշնակության պահպանման համար կարևորագույն նշանակություն ունի յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ճշգրիտ և լիարժեք գնահատումը: Գործունեության բնապահպանական գնահատումը պետք է ներառի ուղղակի և անուղղակի ազդեցության կանխորոշումը, նկարագրությունը և հիմք հանդիսանա դրանց կանխարգելման կամ հնարավոր նվազեցման պարտադիր միջոցառումների մշակման համար:

Սույն հաշվետվությունը մշակված է ՀՀ Արմավրի մարզ, Բաղրամյան համայնք, Վանանդ բնակավայրում 432 աշակերտական տեղով միջնակարգ դպրոցի կառուցման համար:

Ծրագրի նպատակն է Մեյսմիկ անվտանգության բարելավման ծրագրի շրջանակում առաջնահերթ համարվող դպրոցների ուժեղացումը կամ նորի կառուցումը: Դպրոցներն ամրացնելու կամ նորը կառուցելու պարագայում, որպես ծրագրի վերջնական արդյունք կապահովվի սեյսմակայուն դպրոցների շենքերի բարելավված տեսակարար կշիռը:

Ծրագիրը համահունչ է ՀՀ կառավարության «Աղետների ռիսկերի նվազեցման ազգային ռազմավարության» նպատակներին և ուղղված է երկրի սեյսմակայունության ապահովմանը, անհատական և հասարակական անվտանգության մակարդակի բարձրացմանը և երկրի կայուն զարգացմանը:

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման աշխատանքային նախագիծը իրականացված է ՀՀ-ում գործող նորմատիվ փատաթղթերի պահանջներին համապատասխան:

"Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի /2023թ./ 12 հոդվածի 4-րդ մասի 8-րդ կետի «ա» ենթակետի համաձայն նախատեսվող գործունեությունը հանդիսանում է Բ կատեգորիայի գործունեության տեսակ և ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման աշխատանքային նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հայտը մշակված է "Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի և բնապահպանական ոլորտի այլ նորմատիվատեխնիկական ակտերի պահանջներին համաձայն:

Բնապահպանական ազդեցության գնահատման այս զեկույցը նկարագրում է գործունեության ենթակա տարածքի բնապահպանական ելակետային պայմանները, գործունեության իրականացման համար նախատեսվող աշխատանքները և գործողությունները, գործունեության իրականացման արդյունքում բնապահպանական հնարավոր ազդեցության շրջանակը և գնահատականը: Բնապահպանական ազդեցության գնահատումը պատրաստվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն:

ՀՀ գործող օրենսդրությունը պահանջում է նախատեսվող գործունեության համար իրականացնել հանրության տեղեկացում և քննարկումներ նախագծման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման, փորձաքննության փուլերում: Նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման փուլում Վանանդ բնակավայրում արդեն իսկ անցկացվել են հանրային քննարկումներ:

1.4 Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է ՀՀ սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերից, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքից և նրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերից, բնապահպանական ոլորտին առնչվող ավելի քան 30 ՀՀ օրենքներից, ինչպես նաև իրավական այլ ակտերից:

ՀՀ Արմավրի մարզ, Բաղրամյան համայնք, Վանանդ բնակավայրում նախատեսվող միջնակարգ դպրոցի կառուցման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտը կազմելիս ընկերությունն առաջնորդվել է բնապահպանական օրենսդրության պահանջներով, որոնք ամրագրված են բնապահպանական ոլորտին առնչվող օրենսգրքերում և իրավական ակտերում: Քաղաքաշինության ոլորտի համար առավել կիրառելի ազգային բնապահպանական քաղաքականությունները և օրենսդրական կարգավորիչ հիմքերը ներկայացված են ստորև.

ՀՀ Մահմանադրություն (ընդունված 06.12.2015թ.) – 12-րդ հոդվածը <<**Շրջակա միջավայրի պահպանությունը և կայուն զարգացումը**>> սահմանում է պետության պատասխանատվությունը շրջակա միջավայրի պահպանության, բարելավման, վերականգնման, բնական պաշարների բնական օգտագործման վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով պատասխանատվությունն ապագա սերունդների առջև: Յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է հոգ տանել շրջակա միջավայրի պահպանության մասին:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2023) – Օրենքով սահմանվում են ընդհանուր իրավական, տնտեսական և կազմակերպական սկզբունքներ, որոնք նախատեսված են տարբեր ծրագրերի և ճյուղային զարգացման “հայեցակարգերի” պարտադիր անցկացվող ՇՄԱԳ-ի իրականացման և փորձագիտական եզրակացության տրման համար: Համաձայն՝ “Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին” ՀՀ օրենքի, 14-րդ հոդվածով սահմանված են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության ենթակա հիմնադրութային փաստաթղթերը և նախատեսվող գործունեության տեսակները: Յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեություն՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ուսումնասիրություն, արտադրություն, կառուցում, շահագործում, վերակառուցում, ընդլայնում, տեխնիկական և տեխնոլոգիական վերազինում, վերապրոֆիլավորում, կոնսերվացում, տեղափոխում, լուծարում, փակում, որը կարող է ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա, ենթակա է բնապահպանական փորձաքննության: Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ենթակա նախատեսվող

գործունեության տեսակներն՝ ըստ բնագավառների դասակարգվում են երեք կատեգորիայի՝ «Ա», «Բ» ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Օրենքը հստակեցնում է ծանուցման, փաստաթղթավորման, հանրային խորհրդատվությունների և բողոքարկման ընթացակարգերը:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (ընդունված 1994թ. և լրամշակված՝ 2007թ.) - կարգավորում է արտանետման թույլտվությունները և սահմանում է մթնոլորտային օդի աղտոտման սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Աշխատավայրերում, բնակելի և հասարակական վայրերում, բնակարանային տնտեսության վայրերում, ինչպես նաև շինարարական հրապարակներում աղմուկի թույլատրելի սանիտարական նորմերը սահմանվում են ենթաօրենսդրական ակտով:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001) - սահմանում է պետական, այդ թվում՝ տարբեր նպատակային նշանակության (գյուղատնտեսական, շինարարական, արդյունաբերական և այլ նպատակներով) հողերի օգտագործման դրույթները: Օրենսգիրքը սահմանում է նաև հողերի պահպանությանն ուղղված միջոցառումները, ինչպես նաև հողի նկատմամբ պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և քաղաքացիների ունեցած իրավունքները:

«Հողօգտագործման և պահպանման վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքը (2008թ) - նախատեսում է ՀՀ հողերի պահպանության և արդյունավետ օգտագործման խնդիրներն ու ձևերը, սահմանում է հողային օրենսդրության և կառույցների նկատմամբ վերահսկողություն, հողերի օգտագործումն ու պահպանությունը հսկող մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները: Օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ Հողային Ֆոնդի բոլոր հողերի վրա՝ անկախ նպատակից, սեփականության ձևից և/կամ օգտագործման իրավունքից:

«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք (2004) - սահմանում է թափոնների, այդ թվում շինարարական աղբի, հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի և մարդու առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման հետ կապված իրավական և տնտեսական հիմքերը: Օրենքով սահմանում են նաև ոլորտի պետական լիազորված մարմինների իրավասությունները: ՀՀ Կառավարության 121-Ն որոշումը, որը վերաբերում է ՀՀ-ում վտանգավոր թափոնների վերամշակման, վնասազերծման, պահպանման, փոխադրման և տեղադրման գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին (2003), պարունակում է դրույթներ ՀՀ-ում, այդ թվում քաղաքաշինության բնագավառում առաջացող բոլոր վտանգավոր թափոնների մասին:

«Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2005) - կարգավորում է ՀՀ-ում բնապահպանական օրենսդրության իրականացման նկատմամբ վերահսկողության կազմակերպման ու իրականացման հետ կապված հարցերը և պետական վերահսկողության կազմակերպումը տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բնապահպանական օրենսդրության և ՇՄԱԳ փորձագիտական եզրակացության պահանջների կատարման վերաբերյալ, սահմանում ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության նորմերի իրականացման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունների, համապատասխան ընթացակարգերի,

պայմանների, դրանց հետ կապված հարաբերությունների, ինչպես նաև բնապահպանական վերահսկողության իրավական և տնտեսական հիմքերը:

«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենք (2000) - կարգավորում է տնտեսական գործունեության վերահսկողության ստուգայցերի իրականացման ընթացակարգերը:

«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (1998) - կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը (հոդվածներ 13, 14, 15, 16, Գլուխ 6):

«Բնության հաստուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք

ՀՀ կառավարության 31.07.2014 թվականի Ա 781-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2008 թվականի օգոստոսի 14-ի N 967-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 29-ի 71-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 29-ի N 72-Ն որոշում

ՀՀ կառավարության 08.02.2018 թվականի N 108-Ն որոշում

«ՀՀ ջրային օրենսգիրքը» ենդունված 2002 թվականի հունիսի 4-ին, որով կարգավորվում են ջրային ռեսուրսների և ջրային համակարգերի, այդ թվում՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգերի տնօրինման, տիրապետման, օգտագործման և պահպանման ոլորտում ծագող հարաբերությունները:

Քաղաքաշինության ոլորտում բնապահպանական նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի կիրառումն ապահովվում է Քաղաքաշինարարության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ. Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն հրամանով (8 ապրիլի 2014):

ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգը» (հրաման N44, 28 ապրիլի, 1998) պահանջում է շինարարությանը վերաբերվող բոլոր նորմերի և ստանդարտների կիրառումը տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2013) պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

Բնապահպանական որակի ստանդարտները, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:

1.5 Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)

1.5.1 *Ներկա վիճակի նկարագիր*

Միջնակարգ դպրոցի կառուցապատման համար նախատեսված տարածքը գտնվում է ՀՀ Արմավրի մարզ, Բաղրամյան համայնք, Վանանդ բնակավայր, Պ. Սևակի փողոց 6 դպրոց հասցեում:

Կառուցապատման ենթական հողամասի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 1.8933 հա: Հողատարածքը ծանրաբեռնված է հին դպրոցի շենքով և օժանդակ շինություններով: Դպրոցի շենքը պահպանվում է իսկ կաթսայատան շենքը նախատեսվում է ապամոնտաժել: Քանդման արդյունքում առաջացող շինադրի ծավալը կկազմի 1300 մ³:

Կառուցապատման ենթակա տարածքի հարևանությամբ են գտնվում մեկ կամ երկու հարկանի բնակելի տներ:

Հողամասի բնութագրերը`

Կադաստրային ծածկագիրը` 04-089-0003-0015, 04-089-0003-0013

Մակերեսի չափը (հա)` 0.9999, 0.0287

Նպատակային նշանակությունը` բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը` Հասարակական

կառուցապատման

Գրանցված իրավունքի տեսակը` ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺՆԱՅԻՆ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կադաստրային ծածկագիրը` 04-089-0003-0022

Մակերեսի չափը (հա)` 0.8647

Նպատակային նշանակությունը` բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը` Հասարակական

կառուցապատման

Գրանցված իրավունքի տեսակը` ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Երկրաբանական տեսակետից տարածքը բարենպաստ է կառուցապատման համար:

Հողի բերի շերտ ըստ երկրաբանահետախուզական ուսումնասիրության բացակայում է:

1.5.2 *Նախատեսվող գործունեության նկարագիր*

Միջնակարգ դպրոց

Համաձայն առաջադրանքի Արմավրի մարզի Վանանդ գյուղի դպրոցը նախագծվում է N 19092024-04-0014 և N 13092024-04-0020 սեփականության վկայականների համաձայն հողատարածքում որոնց ընդհանուր գումարային մակերեսը կազմում է 1.8933 հա: Գործող դպրոցի մասնաշենքը պահպանվում է իսկ նրան կից կաթսայատան շինությունը ենթակա է քանդման: Տարածքը պարսպապատվում է, նախատեսելով երկու մուտք, արևելյան և

հանավային ճակատներից, հողամասի հարավային ճակատում գոյություն ունի ևս մեկ մուտք, որը սպասարկում է գոյություն ունեցող դպրոցին և մանկապարտեզին: Տարածքում նախատեսվում է նաև բաց պարսպապատ մարզադաշտ հանդիսատեսի նստատեղերով, նոր կաթսայատուն, մաքրման կայան իրենց ջրհավաք ավազանով, որը ծառայում է նաև ռոռզման համար, նաև մեկ հակահրդեհային ջրավազան: Դպրոցի մասնաշենքը տեղադրված է լսարանների ՀՄ-ՀՎ կողմնորոշմամբ: Հողամասում առկա է նաև ապաստարանից ելք, տեղադրված դպրոցի մասնաշենքից 10 մ հեռավորամբ: Դպրոցին կից եզրամայթը և կենտրոնական մուտքի մոտեցումը նախատեսվում է իրականացնել դեկորատիվ բետոնե սայլկներով, իսկ մնացած ճանապարհները, որոնք հանդիսանում են հրշեջ և այլ հատուկ մեքենաների մոտեցում՝ ասֆալտապատ: Մնացած տարածքը կանաչապատվում է և ունի ռոռզման համակարգ: Տարածքում նախատեսված է նաև լուսավորության համակարգ: Անձրևաջրերի հեռացումը նախատեսվում է կազմակերպված, թեքությունների հաշվին ուղղել դեպի կանաչապատ տարածքներ՝ հեղեղատար համակարգի բացակայության պատճառով:

Դպրոցի մասնաշենքի կառուցապատման մակերեսը կազմում է 3666 մ², իսկ կանաչապատ տարածքների գումարային մակերեսը կազմում է 6384 մ², որից պահպանվում է 1942 մ² և համաձայն կանաչապատման նախագծի կանաչապատման մակերեսը կազմում է 4442 մ²:

Համաձայն նախագծի դպրոցը նախատեղվում է կառուցել 432 աշակերտի համար: Դպրոցը երկհարկանի է առկա է նաև նկուղային հարկ, որը ծառայում է նաև որպես ժամանակավոր թաքստոց-ապաստարան: Շենքի ծավալում նախատեսվում է ունենալ 2 փակ ներքին բակ ապակե ծածկի տակ՝ լրացուցիչ ռեկրեացիոն գոտիներին լուսավորություն ապահովելու համար: Առաջին հարկում տեղակայված են 1-ին ից մինչև 5-րդ դասարանների 2-ական լսարանները, նախադպրոցական դասարանը, գրադարանն ու համակարգչային տեխնիկայի կաբինետը, ռազմագիտության կաբինետը, ուսուցչանոց-մեթոդկաբինետը, տնօրենի և փոխտնօրենի աշխատասենյակներն իրենց ընդունարանով, աշխատանքի ուսուցման կաբինետը, բժշկի սենյակը, հաշմանդամություն ունեցող երեխաների անհատական պարապմունքների կաբինետը, սպորտդահլիճը իրեն կից հանդերձարաններով և մարզիչի սենյակով, ճաշարանը և խոհանոցը, ինչպես նաև թվով 3 սանհանգուցներ և այլ օժանդակ սենյակներ և տարածքներ: Նախատեսված է նաև սանհանգույց հաշմանդամների համար: Մուտքային գոտուն կից տեղակայված են հաշմանդամների համար նախատեսված ուղղահայաց ամբարձիչը, ծնողների սպասասրահը ինչպես նաև երկրորդ հարկի հետ կապ ստեղծող ամֆիթատրոն: Երկրորդ հարկում առկա են նաև պատշգամբներ:

Հարկում տեղակայված են 6-ից մինչև 12-րդ դասարանների լսարանները, 2 լեզվի կաբինետ, հաշմանդամություն ունեցող երեխաների անհատական պարապմունքների կաբինետը, ռեսուրսային կենտրոնը, ուսուցչանոց-մեթոդկաբինետը, կենսաբանության և քիմիայի մասնագիտացված լսարանը իրեն կից լաբորատորիայով, ֆիզիկայի մասնագիտացված լսարանը իրեն կից լաբորատորիայով, հանդիսությունների դահլիճը իրեն սպասարկող սենյակների խմբով, թվով 4 սանհանգուցներ և այլ օժանդակ սենյակներ և տարածքներ:

Դպրոցն ունի 36.6 մ x 91.5 մ առանցքային չափեր և սեյսմիկ կարով բաժանված է 2 հավասար մասնաշենքերի: Միջնորմները նախատեսված են 200x400x200 թեթև բետոնի բլոկներից, համապատասխան ամրանավորմամբ: Միջանցքների առանցքային չափը կազմում է 3,5 մ՝ որոշ տեղամասերի լայնացումներով: Դասասենյակներն ունեն 7 մ x 7 մ առանցքային չափեր, իսկ դրանց միջին մակերեսը կազմում է 48 մ²: Առաջին հարկի բարձրությունը հատակից հատակ կազմում է 3.3 մ: Երկրորդ հակի բարձրությունը փոփոխական է՝ ստորին մասում կազմում է 3.0 մ ծածկի տակ: Սպորտային դահլիճի բարձրությունը հատակից մինչև կոնստրուկցիայի ստորին նիշ կազմում է 7.8 մ, իսկ հանդիսությունների դահլիճի բարձրությունը հատակից մինչև կոնստրուկցիայի ստորին նիշ կազմում է 4.5 մ:

Ջրահեռացումները նախատեսվում է իրականացնել կազմակերպված: Տանիքների թեքությունը կազմում է 7 աստիճան, երկշերտ ջրամեկուսիչով, վերին շերտը պաշտպանիչ մանրավազով, գույնը մուգ մոխրագույն: Տանիքի հարավ նայող լանջին նախատեսվում է տեղադրել արևային մարտկոցներ: Կառույցի արտաքին պատերը իրենցից ներկայացնում են 20 սմ ե/բ կոշտություններ, արտաքին 10 սմ ջերմամեկուսիչ շերտ և 30 մմ հաստությամ տրավերտինե երեսպատում՝ Յ/Ա շաղախով ամրանային ցանցի վրա:

Շինության ներքին սենքերը համաձայն նախագծի հարդարվում են գաջե սվաղով և ներկվում լատեքսային ներկով RAL 9010 երանգի:

Նկուղային հարկի, սանհանգույցների, խոհանոցային սենքերի և տեխնիկական այլ սենքերի պատերը ենթակա են Յ/Ա սվաղման՝ հետագա ներկումով կամ սալիկապատմամբ: Պատշգամբների ստորին հատվածում իրականացվող կախովի առաստաղները ֆիբրոբետոնից են, իսկ ներքին սենքերում և առաստաղներում կիրառված գիպսեստվաթաթուղթը ջրակայուն է, 12.5 մմ հաստության:

Հատակների հարդարման մեջ կիրառված են կերամոգրանիտ, վինիլ և սպորտային վինիլ: Բոլոր ճաղերը մետաղական են, ենթակա են երկտակ ներկման մետաղական հակակոռոզիոն ներկով RAL 7016 երանգի: Ա՝ առանցքով պատի շրջանաձև բացվածքների հաստությունը իրականացվում է Յ/Ա սվաղով և տրավերտինի երանգի ֆասադային ներկով: Կենտրոնական մուտքի աջ կողմում նախատեսված է ցայտադբյուր: Արտաքին պատուհանների և դռների պրոֆիլները նախատեսված են այլումինե, ջերմային կամրջակով, ապակեփաթեթի ներքին շերտը էներգախնայող: Ներքին վիտրաժները այլումինե շրջանակներով, առանց ջերմային կամրջակի: Երդիկների ապակիները 1 շերտը թրծված ապակուց են, ներքին շերտը տրիպլեքս, համալրված օդափոխության համակարգով՝ ջերմոցային էֆֆեկտը կանխելու նպատակով:

Հաշմանդամ և բնակչության սակավաշարժ խմբերի տեղաշարժվելու համար ձեռնարկվել են համապատասխան միջոցառումներ՝ սանհանգույցներ, թեքահարթակներ, ուղղահայաց ամբարձիչ, ՀՀՇՆ IV-11.07.01.2008 (ՄՄՆ 3.02-05.2003), շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժ խմբերի համար շինարարական նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան:

Տարածքը պարսպապատվում է, նախատեսելով երկու մուտք, մեկը հիմնական ճակատի կողմից, մյուսը նրանից վեր դեպի հյուսիս արևմուտք:

Տարածքում նախատեսվում է նաև բաց պարսպապատ մարզադաշտ, նոր կաթսայատուն, վազբուղի, երկու մաքրման կայաններ իրենց ջրհավաք կայանով, նաև մեկ հակահրդեհային ջրավազան: Դպրոցից 10 մ հեռավորության վրա դեպի հյուսիս նախատեսված է ապաստարանի ելքը: Դպրոցի մասնաշենքը տեղադրված է լսարանների ՀՄ-ՀՎ կողմնորոշմամբ: Դպրոցին կից եզրամայթը և կենտրոնական մուտքի մոտեցումը նախատեսվում է իրականացնել դեկորատիվ բետոնե սալիկներով, իսկ մնացած ճանապարհները, որոնք հանդիսանում են հրշեջ և այլ հատուկ մեքենաների մոտեցում՝ ասֆալտապատ: Մնացած տարածքը կանաչապատվում է և ունի ռոտոման համակարգ: Տարածքում նախատեսված է նաև լուսավորության համակարգ: Անձրևաջրերի հեռացումը նախատեսվում է թեքությունների հաշվին ուղղել դեպի կանաչապատ տարածքներ՝ հեղեղատար համակարգի բացակայության պատճառով:

Համաշինարարական աշխատանքները կատարել ՀՀՇՆ 3.03.01-87-ով

Նախագիծը մշակված է համաձայն

ՀՀՇՆ 30-01-2014 Քաղաքաշինություն քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի հատակագծում ել կառուցապատում

ՀՀՇՆ 21-01-2014 Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքը կանաչապատել և բարեկարգել: Կանաչապատումը իրականացվելու է տարածաշրջանին բնորոշ ծառատեսակներով և բուսականությամբ, որի համար ընկերության կողմից կմշակվի համապատասխան բարեկարգման, կանաչապատման և արդիականացման դեղորոնախագիծ:

ՏԵԽՆԻԿԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՏԵԽՆԻԿԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ			
Գ/հ	ՑՈՒՑԱՆԻՇԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՉԱՓՄԱՆ ՄԻԱՎՈՐ	ՔԱՆԱԿ
1	ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԿԵՐԵՍԸ	ՔՄ	18933
2	ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՄԱԿԵՐԵՍԸ	ՔՄ	3666
3	ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏՈԿՈՍԸ	%	18.7
4	ԿԱՆԱՉԱՊԱՏՄԱՆ ՄԱԿԵՐԵՍԸ	ՔՄ	6384
5	ԿԱՆԱՉԱՊԱՏՄԱՆ ՏՈԿՈՍԸ	%	33.7
6	ԲԱՑ ՍԱՐՁԱԳԱՇՏ, ՖՈՒՏԲՈՒԼԻ ԴԱՐՊԱՆՆԵՐՈՎ	ՔՄ	1170
7	ԱՍՖԱԼՏԱՊՏՈՒՄ	ՔՄ	1777
8	ԲԵՏՈՆԵ ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ ՍԱԼԻԿՆԵՐ 50mm	ՔՄ	1368
9	ԲԵՏՈՆԵ ԵԶՐԱՔԱՐ 100*200 մմ	ԳԾ.Մ	901
10	ԳՈՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԴՊՐՈՑԻ ՏԱՐԱԾՔ	ՔՄ	4568

Նախատեսվող գործունեությունը իրենից ներկայացնում է ժամանակակից լուծումներով և նյութերով իրականացվող շինություն: Այն ներդաշնակ է շրջակա կառույցներին տվյալ միջավայրում և չի հանդիսանում վիզուալ տեսադաշտի խոչնդոտ շրջակա բնակչության համար:

Գազամատակարարման, էլեկտրոմատակարարման և ջրամատակարարման համար կառուցապատողը դիմել լիազորված մարմիններին համապատասխան տեխնիկական պայմաններ ստանալու համար:

Կաթսայատուն

Համաձայն նախագծի կաթսայատունը նախագծվել է 432 հոգանոց դպրոցի սպասարկման համար:

Շինությունը 1 հարկանի է, հատակագծում ունի 6 մ x 9 մ առանցքային չափեր: արտաքին պատերը Նախատեսվում են իրականացվել 2 շարք 200 մմ-անոց բետոնե բլոկներով^ա համապատասխան Ամրանավորմամբ: պատերը նախատեսվում է ջերմամեկուսացնել 40 մմ XPS տեսակի ջերմամեկուսիչով:

Տանիքը միալանջ է, դեպի ետին մաս թեքությամբ: տանիքի վերին շերտերը նախատեսվում է իրականացնել 2 շերտ փափուկ ջրամեկուսիչով, վերին շերտը պաշտպանիչ ծածկույթով: Ջրահեռացումը ազատ է:

Գետնախարսիի երեսպատումը նախատեսվում է իրականացնել 30 մմ-անոց բազալտե սալերով, իսկ վերին մասերը 30 մմ-անոց տրավերտինե սալերով: Երեսպատումը իրականացվում է մետաղական ամրանային Ցանցի կիրառմամբ: կաթսայատան դռներն ու պատուհանները նախատեսվում են այլումինե պրոֆիլներով:

1.5.3 Տեղնուղղիական մասի նկարագիր

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման նախագծի տեխնոլոգիական մասը կատարված է ճարտարապետա- շինարարական առաջադրանքի հիման վրա:

Նախագիծը բաղկացած է մեկ մասնաշենքից: Տարածքների կազմը և մակերեսները, շենքի հատակագծային կառուցվածքը ապահովվում են ուսումնական ծրագրերի իրականացմանը և համապատասխանում է միջնակարգ դպրոցի 1ից -12րդ դասարանների դասընթացների կազմակերպմանը:

Դպրոցը ապահովված է հաշմանդամություն ունեցող անձանց ուսման պահանջներին: Դասարանների ընդհանուր թիվը և լրացումը (մեկ դասարանում սովորողների թիվը) որոշում է դպրոցի տարողունակությունը: Աշակերտների քանակը 1ից -12րդ դասարաններում նախատեսված է 18 աշակերտներ: Ինֆորմատիկայի, օտար լեզուների և աշխատանքի ուսուցման դասընթացների անցկացման համար դասարանները կիսվում են 2 խմբերի:

1ից — 4-րդ դասարանների դասավանդումը նախատեսվում է ուսումնական սենյակներում, որոնք նախագծված են առաջին հարկում:

5ից — 12-րդ դասարանների դասավանդումը նախատեսվում է դասարաններում և առանձին առարկաների գծով լաբորատորիաներում և ուսումնական կաբինետներում:

Ելնելով տարածքների խմբավորումից, դպրոցի շենքը նախագծված է հետևյալ կերպ: Շենքի առաջին հարկում գտնվում են գլխավոր նախամուտքը, պարետի սենյակով, վարչական և ուսումնական սենյակներ: Նույն հարկում նախատեսված է հաշվիչ տեխնիկայի և ռազմագիտության, տնարարության և գործվածքների մշակման, մետաղամշակման և փայտամշակման ուսումնասիրտադրական կաբինետներ, որտեղ տարվում են տեսական և գործնական դասընթացներ: Արվեստանոցը կահավորված է անհրաժեշտ սարքավորումներով և կահույքով:

Դպրոցը ապահովված է բժշկի կաբինետով, ավանդական և համակարգչային գրադարանով, գրապահոցով և ընթերցասրահով, որտեղ տեղադրվաց են համակարգիչներ և պատճենահանման սարքավորում:

Առաջին հարկում նախատեսված է մարզասրահ հանդերձարաններով և սանհանգույցով, մարզիչի առանձնասենյակ և պահեստ: Դահլիճը օգտագործվում է ֆիզիկական վարժությունների և սպորտային խաղերի համար: Շենքի երկրորդ հարկում նախատեսված են ուսումնական սենյակներ, ֆիզիկայի, կենսաբանության և քիմիայի կաբինետներ իր լաբորատորիաներով, որոնք կահավորված են ցուցադրական և աշակերտական լաբորատոր սեղաններով, որտեղ տեղադրված են էլեկտրական վարդակներ: Քիմիայի լաբորատորիայում տեղավորված է օդաքաշ պահարան, իսկ աշակերտական սեղանները կոմպլեկտավորված են ջրի ծորակներով: Նախատեսված է օտար լեզվի ուսումնական սենյակներ: Երկրորդ հարկում գտնվում է հանդիսությունների դահլիճը 307 տեղով իր հանդերձարաններով, երգի, երաժշտական և պարարվեստի խմբակով:

Դպրոցի առաջին հարկում նախատեսված է ճաշարան, որը սպասարկում է 432 աշակերտների: Ճաշարանը նախատեսված է երեխաներին տաք սնունդ ապահովելու համար: Ճաշարանի դահլիճի նստատեղերի թիվը կազմում է 167 տեղ: Կրտսեր դասարանների սնունդը կազմակերպվում է մեկ հերթափոխով և կազմում է 164 աշակերտներ, իսկ ավագ դասարանների համար՝ 5 ից –12րդ դասարանների համար՝ երկու հերթափոխով: Աշակերտների համար տաք սնունդը կազմակերպվում է ըստ դասարանների՝ 20 րոպե տևողությամբ ընդմիջումներում: Աշակերտների սնունդի մատակարարումը կազմակերպվում է հետևյալ միջոցով

1. շարժական սայլակներով
2. ինքնասպասարկման գծի միջոցով

Դպրոցի ճաշարանը բաժանված է արտադրամասերի, պահեստի: Առկա է ճաշասրահ լվացարաններով և պատրաստի ուտեստների համար բաշխման գիծ:

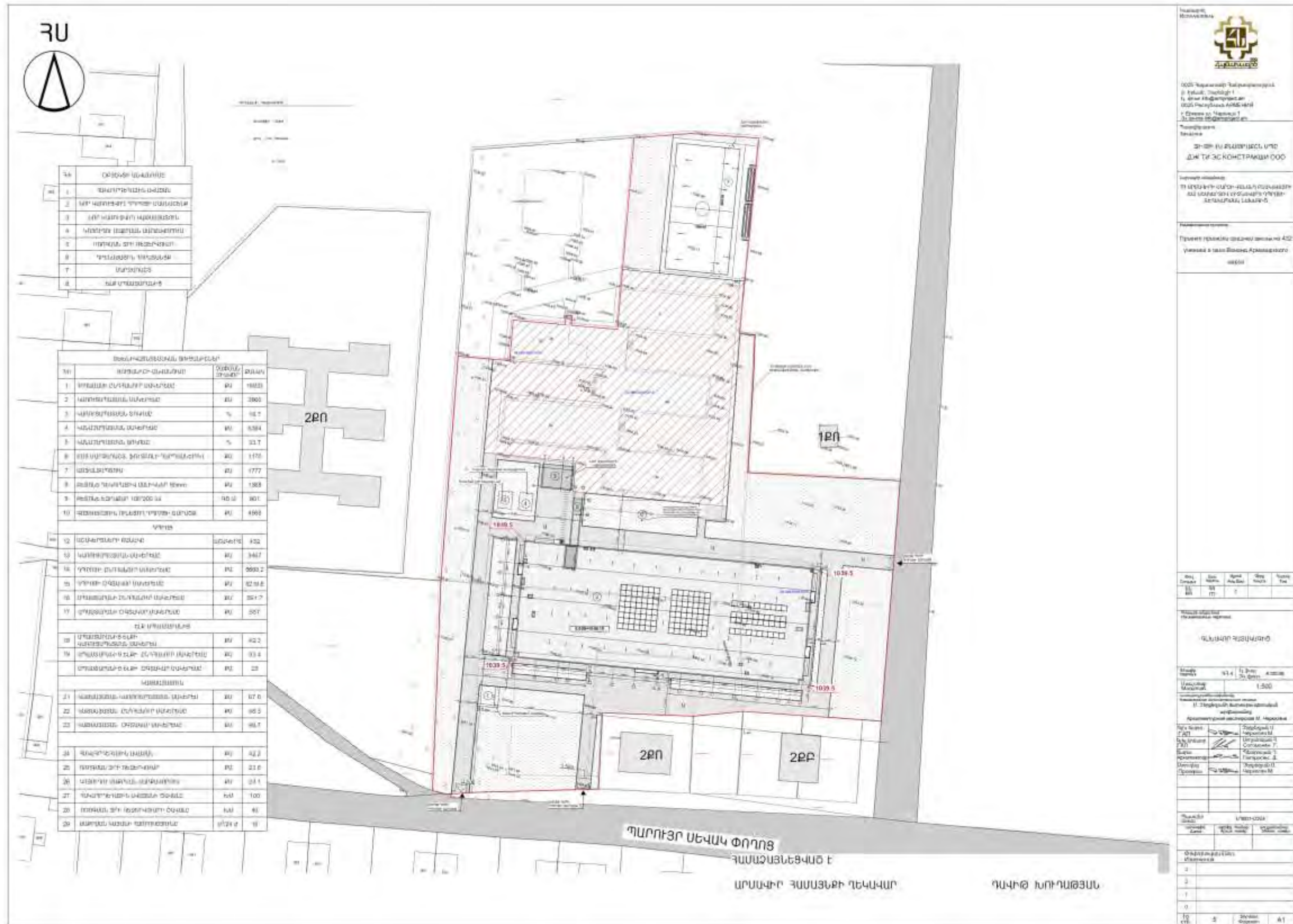
Նախատեսված է բեռնաթափման սենյակ, որի միջոցով մթերքը պահեստավորվում է: Այստեղից բաշխվում է արտադրամասերի միջև: Ճաշարանի տաք արտադրամասը դա հիմնական արտադրամասն է, որտեղ իրականացվում է ջերմային վերամշակում: Նախագծված արտադրամասի սարքավորումների արտադրողականությունը լուծված է, հաշվի առնելով ճաշարանի պահանջները: Տաք արտադրամասը միացված է խոհանոցային լվացման կետի հետ : Տաք արտադրամասից պատրաստի ուտեստները տեղափոխվում են դեպի ինքնասպասարքման գիծ: Սառը արտադրամասը նախատեսված է սառը ուտեստների համար: Տեխնոլոգիական գործողությունները մեքենայացնելու համար ընտրվել է անհրաժեշտ կտրատելու սարքավորումներ: Սառը արտադրամասը գտնվում է տաք արտադրամասի տարածքում: Նույն տարածքում նախատեսված է հաց կտրատելու մեքենա: Բանջարեղենի արտադրամասը նախատեսված է կարտոֆիլի, բանջարեղենի վերամշակման, մրգերի լվացման համար: Սպասքի լվացման սենքում նախատեսված է սպասքի լվացումը, պահեստավորումը և տեղափոխումը դեպի բաշխման գիծ: Սպասքի լվացումը նախատեսված է երկու գծով` – օգտագործելով լվացող մեքենա – օգտաքործելով լվացարանագոգեր Խոհանոցային կաթսաների և այլ պարագաների լվացման համար նախատեսված են լվացարաններ:

Անձնակազմի համար նախատեսված է հանդերձարան սանհանգույցով, որտեղ տեղադրված է զգեստապահարան վերնահագուստի և տնային հագուստի համար: Արտադրամասերի և սարքավորումների տեղադրումը կատարված է հաշվի առնելով աշխատանքային մակերեսների առավելագույն օգտագործումը և սարքավորումների ռացիոնալ տեղադրումը: Դա հնարավորություն է տալիս ապահովել շարժման մինիմալ ծախսերը և գործողությունների հաջորդականությունը:

Նախագծում ընտրված են ժամանակակից և հարմարավետ սարքավորումներ:

1.5.4 Նախատեսվող գործունեության տարածքի գլխավոր հատակագիծ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Հանրապետություն
Կառուցման նախարարություն
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Հանրապետության Կառուցողական Նախարարության Վարչություն
Վարչություն
Նախագահ
ՏՆ ԵՐ ԵՄ ԲԱՆՎՈՐԱԾԻ ԼՄՇ
Ճ.Կ. ԿՆ ՇՍ ԿՈՆՏՐԱԿՏՆԻ ՕՕՍ

Կառուցման նախագիծ
ԿԱՌԱՐԱՆԻ ԼՄՇԻ-ՈՍԵՆԻ ԲԱՆՎՈՐՈՒՄ
ՎՃԱԿՔՔՈՒ ԿՈՆՏՐԱԿՏԻ ՄԱՍԻՆ
ՄԱՍԻՆՄԱՆ ԿԱՌԱՐՈՒՄ

Սահմանային քարտեզ
Սահմանային քարտեզի համարը՝ 432
Կառուցման նախագիծը կապույտ գույնով է նշված

Սահմանային քարտեզ
Սահմանային քարտեզի համարը՝ 432
Կառուցման նախագիծը կապույտ գույնով է նշված

Պլանի համար	Տեսակ	Սկզբնական ամսաթիվ	Մեծ. հատված	Կայուն. մաս
1/1	ԼՄՇ	11	1	1

Սահմանային քարտեզի համարը՝ 432
Կառուցման նախագիծը կապույտ գույնով է նշված

Կառուցման նախագիծը կապույտ գույնով է նշված

Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը
432	432	432	432

Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը
432	432	432	432

Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը
432	432	432	432

Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը	Սահմանային քարտեզի համարը
432	432	432	432

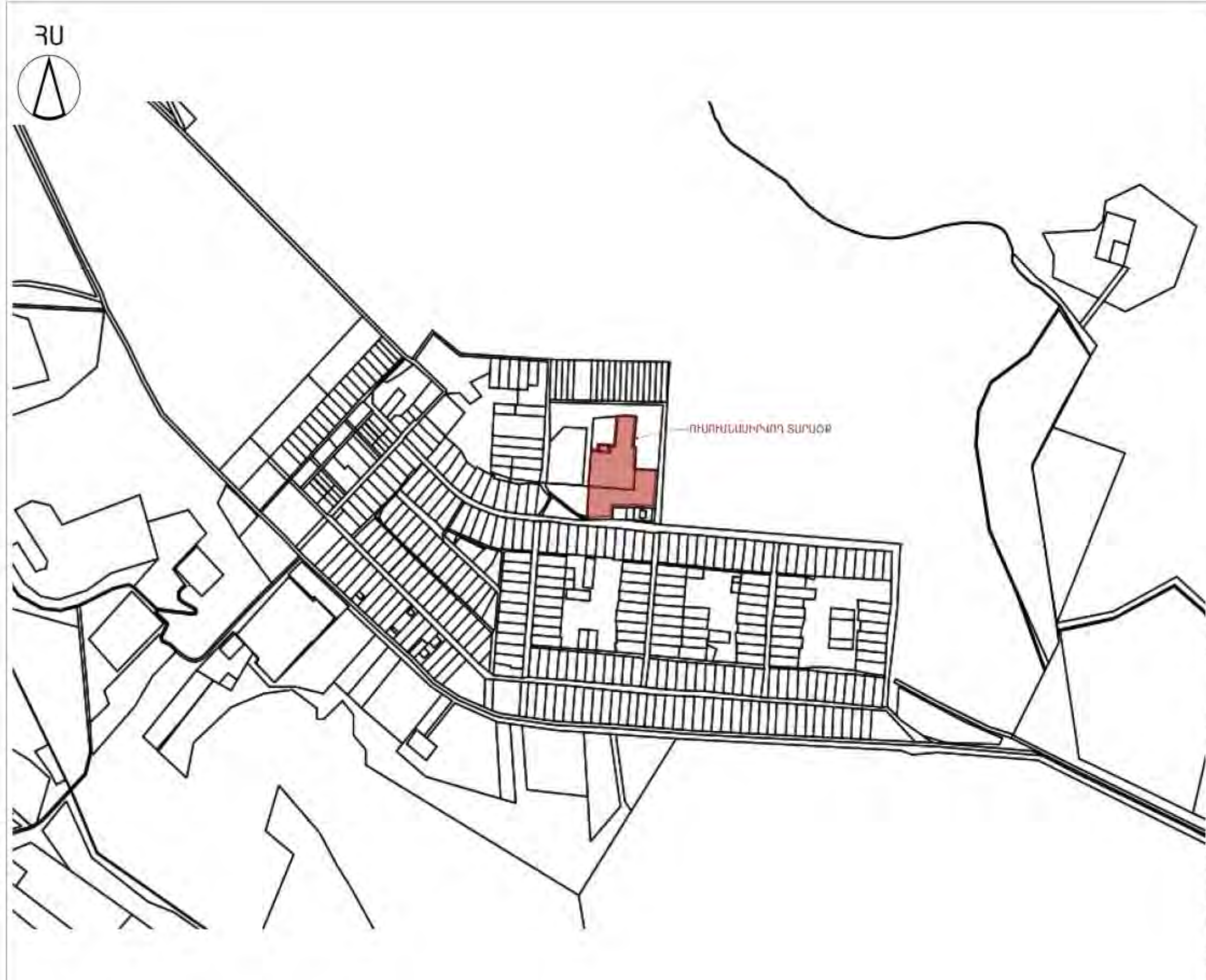

1.5.5 Բրավիճակային հատակագիծ

ՀԱ

ՍՈՒՍԱՆՆԱԿԱՆՆԻՄ ԶԱՐԿՈՒՅՐ

ՍՈՒՍԱՆՆԱԿԱՆՆԻՄ ԶԱՐԿՈՒՅՐ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ

ՍՈՒՍԱՆՆԱԿԱՆՆԻՄ ԶԱՐԿՈՒՅՐ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ

ՍՈՒՍԱՆՆԱԿԱՆՆԻՄ ԶԱՐԿՈՒՅՐ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ

Տեսակ	Տեսակ	Տեսակ	Տեսակ	Տեսակ
Տեսակ	Տեսակ	Տեսակ	Տեսակ	Տեսակ

ՍՈՒՍԱՆՆԱԿԱՆՆԻՄ ԶԱՐԿՈՒՅՐ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ
 ԵՎ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻՅՈՒՄ

ՄՈՏ Գործարարի Հանրագրություն
 պ. Արթուր Զարկիչ 1
 Կ. Քոչարյանի պող. 10
 0025 Մարտակուտ ԱՊՏԻՊՈՒ
 Կ. Երևան Կո. Մարտակուտ 1
 Չ. Քոչարյանի պող. 10

Գործարար
 Կառույց
 ԶԻՔԻ ՆՍ ՔԱՆՏՐԱՔՏԻ ՍՊԸ
 ԸՋԻ ԿՑ ԿՈՆՏՐԱԿՏԱ ՍՊԸ

Նախագիծը
 ՄՈՏ ԱՐԿԻՏԵԿՏՈՒՐ ՄԱՍԻՆ ԲԱՆԱԿԱՆՔԻ
 ԿԱ ԿԱՐԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԿՐՈՒՄԻ
 ԲԱՆԱԿԱՆՔԻ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄ

Նախագիծը
 Մոտի կրկնաչափը 1:400
 Վերին և Կենտրոնական հատվածները
 ՄՈՏԻ

Պլ. Օրինակ	Պլ. Մոտի	Պլ. Վերին	Պլ. Կենտրոնական	Պլ. Ստորին
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ՔԱՆՏՐԱՔՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ԲԱՆԱԿԱՆՔԻ ԿԱՐԿԱՆՈՒՄ

Քանգա	Քանգա	Քանգա	Քանգա
452	1:500	ԱՊՏԻՊ	
Վերին հատված		1:500	

Կառույցի կրկնաչափը
 Վերին և կենտրոնական հատվածները
 1:500

Արձակարկող
 Մ. Կոչարյան

Վերին հատված	Վերին հատված
ԳՊՐ	Քանգա Կ
ՔՈ	Քանգա Կ
ՔՈ	Քանգա Կ
ՔՈ	Քանգա Կ
ՔՈ	Քանգա Կ

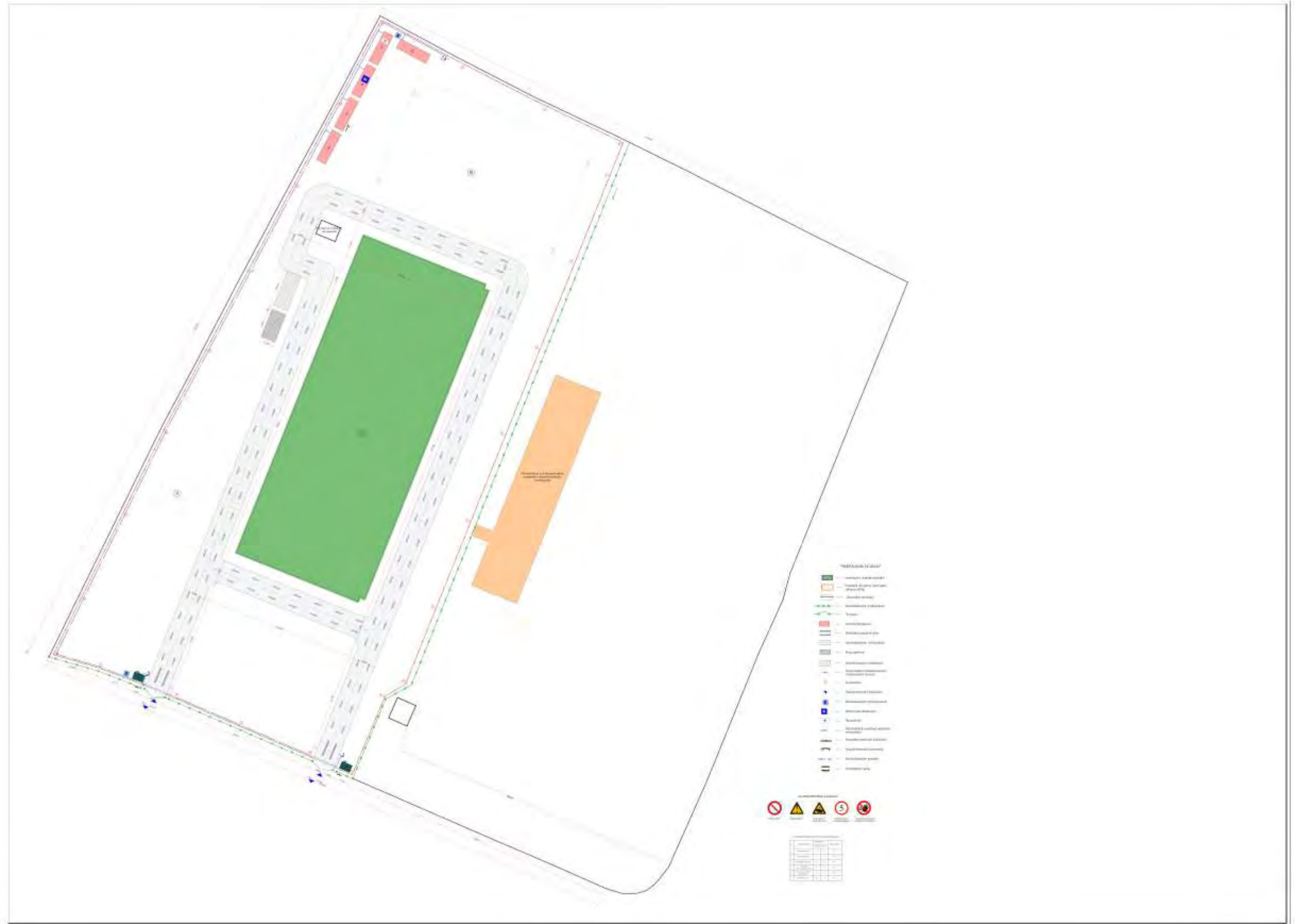
Մոտի թիվը
 5/ՈՏ-0224

Մոտի	Մոտի	Մոտի	Մոտի
ՍՏ	ՍՏ	ՍՏ	ՍՏ

Փորձագետներ
 Կառույց

Ը	Ը	Ը	Ը
1	2	3	4
1	1	1	1
0	0	0	0
10	3	Փորձագետ	ՄՈՏ

1.5.6 Շինարարական աշխատանքների կազմակերպման հատակագիծ

1.5.7 Ժամանակացույց

Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ց Ո Ւ Յ Ց																																																					
ՀՀ	Խումբը	Աշխատանքների անվանումները	Չ.մ.	Ծավալը	Հիմնավորումը	Աշխատատար ույունը		Հերթափոխների թիվը	Բանվորների թիվը	Տնողությունը, օր	I ՏԱՐԻ												II ՏԱՐԻ																														
						Նորման, մ-ժամ	Ընդմարդհերթ				ամիսներ																																										
											1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24																			
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																																										
1	Ա	Նախապատրաստական և քանդման աշխատանքներ					300	1	10	30	12																																										
		Տարածքի ժամանակավոր ցանկապատում, ժամանակավոր կոմունիկացիաների տեղադրում, գոյություն ունեցողների հեռացում կամ վերատեղադրում, շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների փոխադրում շինհրապարակ, վարչատնտեսական և սանիտարա-տեխնիկական տարածքների կարգավորում																																																			
2	Բ	Առաջին հերթի շինությունների քանդում	2 ծ.մ ³	7500.0																																																	
3	Գ	Հողային աշխատանքներ	մ ³	8400.0					10	120	10																																										
	Դ	Երկաթբետոնե կառուցվածքներ և շարվածք																																																			
4		Հիմքերի նախապատրաստական շերտի իրականացում	մ ³	120.0	11-01-002-04	2.5	37.50	1.0	15	300																																											
5		Հիմքերի իրականացում	մ ³	745.0	0-01-001-19	4.86	452.59																																														
6		Ջրամեկուսացման աշխատանքներ և ներքին հեղիցք					20.00																																														
7		Երկաթբետոնե սյուների իրականացում	մ ³	170.0	06-01-107-3	12.72	270.30																																														
8		Երկաթբետոնե հեծանների իրականացում	մ ³	420.0	06-01-109-1	16.87	885.68																																														
9		Երկաթբետոնե ծածկերի իրականացում	մ ³	1120.0	06-01-110-1	8.67	1213.8																																														
10		Երկաթբետոնե կետնային ծածկերի իրականացում	մ ³	700.0	06-01-110-1	8.67	758.6																																														
11		Երկաթբետոնե պատերի իրականացում	մ ³	350.0	06-01-110-1	8.67	379.3																																														
12		Այլ երկաթբետոնե աշխատանքներ					100.00																																														
13		Շարվածքային աշխատանքներ					2100.0					10	210																																								
14	Ե	Տանիքային աշխատանքներ					600.00		10	60																																											
15	Ջ	Բացվածքների լրացում, հատակներ, ներքին և արտաքին հարդարում					4800.0		16	300																																											
16	Է	Օժանդակ օբյեկտների, մարզադաշտի կառուցում					2100.0		10	210																																											
17	Ը	Ինժեներական ցանցեր		408.0			2640.0		8	330																																											
18	Փ	Բարեկարգում և կանաչապատում					720.0		6	120																																											
		Ընդհանուր					18578			1680																																											

Բանվորների առավելագույն քանակը **49** մարդ, միջին քանակը **26** մարդ

Բանվորական ուժի օգտագործման անհամաչափության գործակիցը **1,8**

Աշխատանքների համատեղման գործակիցը՝ $1680/720= 2,33$

1.5.8 *Ջրամատակարարում և ջրահեռացում. Ոռոգման համակարգ*

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման մասի նախագիծը (Նախագծային փուլ) իրականացված է հիմք ունենալով նախագծման առաջադրանքը: Որպես ելակետային տվյալներ ծառայել են ճարտարապետական հատակագծերը, գլխավոր հատակագիծը և տեղանքի գեոդեզիական հանույթը:

Որպես հիմնական նորմատիվային փաստաթղթեր ծառայել են՝

1. ՀՀՇՆ 40-01.01-2014 Շենքերի ներքին ջրամատակարարում և ջրահեռացում:
2. ՀՀՇՆ 21-01.01-2014 Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն:

Նախագծով նախատեսված են հետևյալ համակարգերը՝

- Խմելու տնտ. ջրամատակարարում
- Տաք ջրամատակարարում:
- Հրդեհամարման համակարգ:
- Կենցաղային կոյուղի:

Ջրամատակարարում

Նախագծվող շենքի ջրամատակարարման համակարգի սնուցումն նախատեսվում է իրականացնել համայնքային ցանցից: -1 հարկում նախատեսված են ռեզերվուարներ խմելու ջրի և հրդեհամարման կարիքների համար, յուրաքանչյուրը 10.0 մ³ ծավալով: Ռեզերվուարներ ջուրը պոմպերի միջոցով տրվում է ջրամատակարարման և հրդեհամարման ցանց:

Նախատեսված է Wilo մակնիշի Wilo SiBoost Smart 4 HelixVE 404 խմելու ջրի պոմպային կայանք: Պոմպային կայանքը բաղկացած է 4 պոմպերից, որոնցից 2-ը աշխատում են ջրամատակարարման կարիքների համար, մյուս 2-ը միանում են հրդեհի դեպքում:

Ռեզերվուարներում նախատեսված են մակարդակաչափեր, որոնք ազդանշան են ուղարկում ջրամատակարարման խողովակի վրա տեղադրված սոլենոիդ փականին, երբ ռեզերվուարներում սպառվում է խմելու-կենցաղային կարիքների համար նախատեսված ջրաքանակը, սոլենոիդ փականը փակվում է, թույլ չտալով ռեզերվուարներում՝ ջրի հրդեհամարման անձեռնմխելի քանակի նվազում:

Ջրամատակարարման ներքին ցանցը նախատեսված է պոլիպրոպիլենային PPR PN10 խողովակներից: Բոլոր խողովակները ջերմամեկուսացվում են 10մմ հաստությամբ ռետինե խողովակակտորներով:

Տաք ջրամատակարարման համակարգը սնվում է տանիքում տեղակայված կաթսայատնից: Տաք ջրամատակարարման համակարգը նախատեսված է պոլիպրոպիլենային PPR PN20 խողովակներից, որոնք ջերմամեկուսացվում են 10մմ հաստությամբ ռետինե խողովակակտորներով:

Հրդեհամարման համակարգ

Դպրոցում նախատեսված է հրդեհամարման համակարգ համաձայն ՀՀՇՆ 40-01.01-2014-ի պահանջի՝ 2 շիթ 2.5լ/վրկ ելքով:

Հրդեհամարման համակարգը մոնտաժվում է պողպատյա էլ-եռակցման Ø57x3.5մմ տրամագծով պողպատյա էլ եռակցման խողովակներից:

Նախատեսված են հրշեջ պահարաններ 2 հրշեջ ծորակի տեղադրման համար:

Հրշեջ պահարանները համալրված են l=20.0մ երկարության փողրակներով:

Կենցաղային կոյուղի

Կենցաղային կոյուղու ցանցը ինքնահոս է: Նկուղային հարկի սանհանգույցի համար նախատեսված է կոյուղու ճնշումային սարքավորում Համակարգը մոնտաժվում է կոյուղու PVC Ø50 և Ø110մմ խողովակներով:

Կեղտաջրերը ինքնահոս հեռանում են բակային ցանց, որը միանում է տարածքում նախատեսված, կոյուղու մաքրման կայանին:

Բոլոր համակարգերը մոնտաժից հետո ենթակա են հիդրավիլիկական փորձարկման՝ համաձայն գործող նորմաների:

1.5.9 Ջեռուցում և օդափոխություն

1. Դպրոցի ջեռուցման և օդափոխության նախագիծը կատարված է համաձայն՝

ա) Ճարտարապետաշինարարական գծագրերի, որոնք մշակվել են "Հայնախագիծ" ԲԲԸ-ում

բ) Գործող համապատասխան շինարարական նորմերի

ա) ՀՀՇՆ IV-12.02.01-04 "Ջեռուցում, օդափոխություն և օդի լավորակում"

բ) ՀՀՇՆ 24-01-2016՝ Ծենքերի ջերմային պաշտպանություն՝

գ) ՀՀՇՆ II-7.01-2011 "Շինարարական կլիմայաբանություն"

2. Արտաքին օդի ձմեռային հաշվարկային ջերմաստիճանը՝

- Ջեռուցման և օդափոխության համակարգերի համար $t = -210c$

3. Ջերմատարը ջուր $80 \pm 65^{\circ}c$ ջեռուցման և օդափոխության համակարգերի համար:

4. Սենյակների ներքին ջերմաստիճանը ընդունված է համաձայն վերը նշված շինարարական նորմերի:

5. Ջերմամատակարարումը իրականացվում է սեփական կաթսայատնից տեղակայված դպրոցի տարածքում:

2. Ջեռուցում և ներածման համակարգերի ջերմամատակարարում

1. Դպրոցում նախատեսված է ջրային ջեռուցում, երկխողովականի, համընթաց շարժումով, ջրի մեխանիկական շրջանառությամբ համակարգ:
2. Առաջին հարկի մարտկոցների մագիստրալ մատակարար և հետադարձ խողովակաշարերը անցնում են հատակի հաստության միջով, իսկ երկրորդ հարկի ջեռուցման մարտկոցների մատակարար և հետադարձ խողովակները անցնում են առաջին հարկի առաստաղի տակով:
3. Որպես ջեռուցման սարքեր նախատեսված են այլումինե ջեռուցման մարտկոցներ:
4. Մարտկոցների ջերմատվությունը կարգավորելու տեղադրվում են ջերմակարգավորիչ փականներ, իսկ հետադարձի վրա փակող փական սպասարկման համար:
5. Բոլոր ջեռուցման սարքերի վրա նախատեսված են օդի հեռացման փականներ և դատարկման փականներ:
6. Ջերմային հանգույցում օդահաեռացման նպատակով տեղադրվում են ավտոմատ օդահներ:
7. Ջեռուցման բոլոր մագիստրալ խողովակները մեկուսացվում են 10մմ հաստությամբ սինթետիկ կաուչուկե մեկուսիչներով:
8. Ներածման համակարգերի ջերմամատակարարման խողովակները ընդունված են մետաղից և ներկվում են յուղաներկով երկու անգամ, որից հետո մեկուսացվում են 15մմ հաստությամբ մեկուսիչներով բոլոր տրամագծերի համար:

3.Օդափոխություն

1. Դպրոցում նախատեսված է ընդհանուր օդափոխության ներածման և արտածման համակարգեր մեխանիկական դրդմամբ:
  2. Էներգոարդյունավետության նպատակով նախատեսված են ներածման-արտածման սարքեր ռեկուպերատորով:
  3. Համակարգերի համարները և սպասարկվող սենյակները ներկայացված են օդափոխության սարքավորումների բնութագրում:
  4. Քիմիայի դասարանի արտածման պահարանից նախատեսված է մեխանիկական դրդմամբ արտածում:
- Արտածված օդը կոմպենսացնելու համար նախատեսված է ներածում միջանցքից, որը ապահովելու համար նախատեսված է ներածման դրոսել փական էլ. շարժաբերով: Փականը բլոկված է արտածման օդափոխիչի հետ:
5. Սանհանգույցներից կազմակերպված են արտածման համակարգեր մեխանիկական դրդմամբ:
  6. Ապաստարանի ներածման սարքը տաքացնում է օդը էլ. եղանակով և միացված է էլ. գեներատորին:

7. Ներածման բոլոր օդատարները, ինչպես նաև ռեկուպերացիոն համակարգերի արտածման օդատարները մեկուսացվում են 10մ հաստությամբ մեկուսիչներով:

8. Օդատարները ընդունված են ցինկապատ պողպատից, որոնց համապատասխան հաստությունները նշված են անվանացանկում:

1.5.10 *Արևային համակարգ*

ՀՀ, Արմավիրի մարզ, Վանանդ բնակավայրում կառուցվող միջնակարգ դպրոցին պատկանող տարածքում 127.6 կՎտ պիկային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային համակարգի նախագծման համար հիմք են հանդիսացել.

1. Տեղանքի հատակագծերը

2. Տեղագնման արդյունքները

3. Տեխնիկական առաջադրանքը

Նախագծով նախատեսվում է 127.6 կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային համակարգի տեղակայում ՀՀ Արմավիրի մարզ, Վանանդ բնակավայրում գտնվող նոր կառուցվող շինության տանիքին:

ՖՎ վահանակները տեղակայվելու են տանիքին՝ տանիքի ուղղությանը զուգահեռ, 19° հորիզոնական թեքությամբ: Արևային ֆոտովոլտային համակարգը կազմված է 232 հատ միաբյուրեղային 144 (6x24) կեսբջիջներով, 550 Վտ պիկային հզորությամբ ֆոտովոլտային (ՖՎ) վահանակներից, որոնք բաժանված են 16 ՖՎ խմբի՝ 8 խումբյուրաքանյուր փոխակերպիչի համար: Դրանք միանում են փոխակերպիչների ԱՀԿՈՒ 4 մուտքերին, փոխակերպիչների անվանական ելքային հզորությունը 60 կՎտ է /Եռաֆազ/:

Տանիքին ՖՎ վահանակները տեղակայվում են այլումինե կրող հենակառուցվածքի վրա ձգման միջոցով: ՖՎ կրող հենակառուցվածքի բոլոր դետալները և տրամատներն էլեկտրոլիզացված այլումինից են:

Փոխակերպիչը և ՓՀՀՏ-ն տեղադրվում են շենքի ներսում առանձին հատկացված սենյակում: Փոխակերպիչները փոփոխական հոսանքի կողմից կարճ միացումներից և իմպուլսային գերլարումներից պաշտպանելու համար փոփոխական հոսանքի համակցման տուփի (ՓՀՀՏ) մեջ տեղադրվում են անհատական և մուտքային ինքնավար անջատիչներ, իմպուլսային գերլարման սահմանափակիչ: ՖՎ համակարգը բաշխիչ էլեկտրական ցանցին միանում է ՓՀՀՏ-ն մալուխով շենքի մուտքային բաշխիչ վահանին էլեկտրականապես միանալու միջոցով: Հաստատուն հոսանքի մալուխները իջեցվում են շենքի հորանների միջով՝ ծալքախողովակի մեջ և միանում է շենքի էներգետիկական սենյակում գտնվող փոխակերպիչներին: Շենքի էլեկտրամատակարարումը և դպրոցի էլեկտրահանրահայի հաշվառումը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր»-ի հետ անհրաժեշտ է իրականացնել դարձափոխիչային էլեկտրոնային երկսակագնային

Էլեկտրական հաշվիչի միջոցով, եռաֆազ սնուցմամբ: ՖՎՀ-ն միացվում է դպրոցի գոյություն ունեցող հողանցման ցանցին:

1.5.11 *Ջերմամեխանիկական մաս*

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Վանանդ բնակավայրում միջնակարգ դպրոցի ջերմամատակարարման համար կաթսայատան նախագիծը կատարվել է համաձայն՝

ա) ջերմային ծախսերի: Տես աղյուսակ N1:

բ) ճարտարապետաշինարարական գծագրերի:

գ) կաթսայատան տեղակայման նորմերի ՇՆ և կ II-35-76:

2. Նախագծվող կաթսայատունը սպասարկում է միայն Վանանդ բնակավայրի միջնակարգ դպրոցին:

3. Ջերմամատակարարման համակարգը փակ է:

4. Ջերմատարը ջուր՝ $t_1=80^\circ\text{C}$, $t_2=65^\circ\text{C}$ (հաշվարկային):

5. Վառելիքը՝ բնական գազ:

6. Կաթսայատան ջրամատակարարումը՝ ջրմուղից:

Կաթսայատան աշխատանքային նախագիծը կներկայացվի տեխնիկական անվտանգության փորձաքննության:

2. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ

1. Ելնելով ջերմային ծախսերից նախագծում նախատեսված են ավտոմատացված ջրային երկու կաթսաներ Q=954 կՎտ նումինալ ջերմարտադրողականություններով:

2. Կաթսաները համալրված են ավտոմատացված գազի այրիչներով:

3. Տաք ջուր ստանալու համար կաթսայատանը նախատեսվում է ջրաջրային թերթավոր տաքացուցիչներ 2 հատ (մեկը պահուստային) Q=180 կՎտ ջերմային հզորությամբ յուրաքանչյուրը:

4. Կաթսայատանը տեղակայված են նաև , ջրատաքացուցիչները, թաղանթային ընդարձակիչ անոթը, կոլեկտորները, պոմպերը:

3. ԾԽԱԳԱԶԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄ

1. Ընտրված կաթսաները ունեն փոքր աերողինամիկական դիմադրություն, որի շնորհիվ ծխագազերի արտանետումը ընտրված է բնական:

2. Ծխնելույզի տրամագիծը ընտրված է Մ426x10մմ:

3. Վառելիքի այրման համար օդաքանակը վերցվում է անմիջապես կաթսայատան սրահից, իսկ կաթսայատուն օդի մուտքը կատարվում է կաթսայատան դռան վերևում նախատեսված ճաղաշարի միջոցով:

4. ՕԴԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ

1. Կաթսայատան սրահում նախատեսված է ներածման և արտածման օդափոխություն բնական դրդմամբ:

Արտածումը իրականացվում է Մ300 երկու դեֆլեկտորների միջոցով, իսկ օդի ներածումը՝ նախատեսված 1500x900(հ) ճաղաշարի միջոցով:

5. ՋԵՐՄԱՄԵԿՈՒՍԱՑՈՒՄ

1. Ջերմության կորուստները նվազագույնի հասցնելու նպատակով բոլոր խողովակները T1, T2, T3, T4 , և սարքավորումները մեկուսացվում են:

2. Մինչև մեկուսացնելը խողովակների մակերեսները մաքրվում են և ներկվում հակաքայքայիչ լաքով հետո մեկուսացվում են ռետինե խողովակաձև մեկուսիչով:

6.ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ ՄՈՆՏԱԺԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Կաթսայատան խողովակաշարերը մոնտաժվում են էլեկտրոտեղակցումային ԳՈՍՏ 10704-91 և ջրազազամուղային ԳՈՍՏ 3262-82 պողպատյա խողովակներով:

2. Բոլոր խողովակաշարերը մոնտաժումից հետո ենթարկվում են հիդրավիկ փորձարկման:

3. Խողովակաշարերը մոնտաժվում են $i=0.002$ մ/մ թեքությամբ:

Խողովակաշարերի վերին բարձր կետերից կատարվում է օդի հեռացում, իսկ ներքևի ցածր կետերից՝ ջրի դատարկում:

2. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՍԵԽՆՈՒՈՒՅԻՆ ՄԻԵՄԱՆ

Որպես շինարարական դիտարկվելու է ամբողջ հողատարածքը:

Ելնելով առկա պայմաններից շինությունները բացի շինարարական նորմերով տրված անվտանգության հրահանգներից, անհրաժեշտ է կազմակերպել և աշխատանքների կատարման նախագծում արտացոլել անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ հատկապես կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին. մոնտաժային աշխատանքների վերաբերյալ:

Շին. մոնտաժային աշխատանքները պետք է կատարել պահպանելով շինարարական նորմաները, կանոնները, ստանդարտները և նախագծի տեխնիկական պայմանները:

Շինարարության իրականացման որակի չափանիշները հսկվում են տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից, հատկապես ակտավորելով թաքնված աշխատանքների իրականացումը, գրանցելով վարման մատյանում:

Շին. հրապարակը կազմակերպելիս պետք է ղեկավարվել Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից տրված հրահանգների:

Շին. հրապարակը կոմպլեկտավորվում է հակահրդեհային ինվենտարով:

Շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ է կատարել միջոցառումներ գերծ պահելու շրջակա միջավայրը աղտոտումից, թունավոր արտաթորումներից:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

1. Աշխատանքների բնույթից ելնելով՝ բանվորական բրիգադները ձևավորվում են որպես բազմապրոֆիլ կամ մասնագիտացված:

2. Բազմապրոֆիլ բրիգադները նպատակահարմար է կազմավորել խոշորացված **ընդհանրացված** տիպի ավարտուն շինարարական արտադրանքի, աշխատանքների ընդհանրացված փուլի, կոնստրուկտիվ հանգույցի ստեղծման նպատակով:

3. Բրիգադների քանակական և մասնագիտական - որակական կազմը սահմանվում է աշխատանքների ծրագրված ծավալների, աշխատատարության և աշխատանքների կատարման ժամկետների հիման վրա:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բանվորների աշխատանքի պաշտպանությունը ապահովվելու է անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառմամբ **հատուկ արտահագուստ, կոշիկ**), համալիր պաշտպանության միջոցառումների կատարումով **ցանկապատում, լուսավորում, օդափոխում, պաշտպանիչ և արգելակիչ սարքեր և հարմարանքներ և այլն**), սանիտարակենցաղային շինություններով և սարքավորումներով՝ գործող նորմերին և կատարվող աշխատանքների բնույթին համապատասխան

2. Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվելու են շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

3. Աշխատանքի պաշտպանության՝ անվտանգության տեխնիկայի, արտադրական սանիտարահիգիենիկ միջոցառումների և հակահրդեհային անվտանգության վերաբերյալ անց է կացվելու հրահանգում: Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվելու են շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

4. Բանվորների անվտանգության տեխնիկայի ուսուցման, հրահանգման ժամանակին և որակով անցկացման, անհատական պաշտպանական միջոցների վիճակի և կիրառման, արտադրական անվտանգության և արտադրական սանիտարահիգիենիկ անվտանգության հետ կապված բոլոր միջոցառումների կատարման հսկողությունը վերապահվում է աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպությանը:

Անհրաժեշտ է ավելի հետևողական մշտադիտարկումներ իրականացնել շինարարական գործունեության ոլորտում՝ արձանագրելով շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների հնարավոր անհամաչափությունները:

Իրականացվող շինարարական աշխատանքների ընթացքում կառուցապատողի կառաջնորդվի Առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 15-Ն, իսկ շահագործման ժամանակ 2017 թվականի մարտի 28-ի թիվ 12-Ն հրամաններով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի պահանջներով:

2.1 Շինարարության պայմանները

ՀՀ Արմավիրի մարզ, Բաղրամյան համայնք, Վանանդ բնակավայրի միջնակարգ դպրոցի շինարարության տեղամասն՝ ըստ երկրաբանական հետազննության արդյունքների ռելիեֆը հարթ է, փոքր թեքությամբ:

Նախագծվող շենքի հիմքերի կայունության վրա բացասաբար ազդող ֆիզիկատերկրաբանական պրոցեսներն ու երևույթները բացակայում են:

Օբյեկտի ճարտարապետական և կառուցվածքային բնութագիրը Դպրոցի շենքը երկհարկանի է, մասնակի նկուղային հարկում նախատեսվում է ապաստարան ելքային միջանցքով: Շենքը ուղղանկյունաձև ուրվագծի է՝ 91,5 մ x 35,0 մ հիմնական առանցքային չափսերով: Տանիքածածկույթն իրականացված է մակահալեցվող փաթեթոցային նյութի 2 շերտից: Շենքի առավելագույն բարձրությունը մոտ 10 մ է: Կառուցվածքային համակարգը շրջանակային է, հիմքերը ժապավենային:

Դպրոցի բակային տարածքում նախատեսված են նաև՝ բաց մարզադաշտ, բաց մարզահրապարակ և վազքուղի, կաթսայատուն, սալվածք, հարթակներ, սիզամարգեր,

2.2 Աշխատանքների կատարման սխեմա

Նախապատրաստական փուլ

Նախապատրաստական փուլում իրականացվում են՝

- ժամանակավոր ցանկապատման իրականացում,
- գոյություն ունեցող կոմունիկացիաների վերատեղադրում (անհրաժեշտության դեպքում)
- ժամանակավոր շինությունների տեղադրում,
- ժամանակավոր ինժեներական ցանցերի տեղադրում,
- մեքենաների և մեխանիզմների փոխադրում շինհրապարակ,
- բանվորների հրահանգավորում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ,
- անիվների լվացման կետի տեղադրում (անհրաժեշտության դեպքում),
- անվտանգության նշանների տեղադրում,
- հակահրդեհային միջոցների տեղադրում:

Հիմնական փուլ

Հիմնական փուլում կատարվելու են հետևյալ աշխատանքները՝

- հիմնական և օժանդակ օբյեկտների կառուցում,
- ներքին և արտաքին կոմունիկացիաների տեղադրում,
- բարեկարգման աշխատանքներ,
- կանաչապատման աշխատանքներ:

2.3 Շինարարության ժամկետները

Շինարարության ժամկետը որոշվել է ըստ հիմնական աշխատանքների ծավալների և դրանց աշխատատարության: Ընդհանուր տևողությունը կազմում է 720 օրացուցային օր (24 ամիս, 2 տարի), բանվորների առավելագույն քանակը 44 մարդ, աշխատանքների համատեղման գործակիցը՝ 2,5, բանվորական ուժի օգտագործման անհամաչափության գործակիցը՝ 1,55:

2.4 Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը

Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը որոշվել է աշխատանքների ծավալների և բնույթի հիման վրա՝ հաշվի առնելով շինարարության հատուկ պայմանները:

Հիմնական մեքենաների և մեխանիզմների անվանացանկը բերված է աղյուսակ 6-ում:

Աղյուսակ 6 Շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների անվանացանկ

NN	Անվանում	Մակնիշ	Քանակ
1	Մորիլային վերամբարձ կոունկ	XCT25L5_S	2
	Հիմնական վերամբարձ մեխանիզմի հնարավոր այլ տարբերակներ՝	RDK 250 (թրթուրավոր). KC 55713-6 ГАЛИЧАНИН,	
2	Էքսկավատոր կախովի սարքավորումներով	ET-14 (կամ նմանատիպեր)	1
3	Ավտոբետոնապոմպ	SCHWING S36 SX	1
4	Բուլդոզեր	CAT CS 563 (կամ նմանատիպեր)	
5	Գլոն	CAT D6R (կամ նմանատիպեր)	
6	Թրթռիչ մակերեսային էլեկտրական	ИВ-91А	2
7	Թրթռիչ խորքային էլեկտրական	ИВ-102А	2
8	Փոխարկիչ թրթռիչների համար	ИВ-4	2
9	Դակիչ ձեռքի էլեկտրական	ИЭ-4709А	1
10	Եռակցման տրանսֆորմատոր	ТД-500	2
11	Տոփանիչներ պնևմո և ձեռքի		4
12	Փոքր մեքենայացման միջոցներ	կոմպլեկտ	2
13	Հետահար մուրճ		1
14	Ավտոինքնաթափ		Ըստ հաշվ.
15	Ավտոբետոնախառնիչ	СБ69Б	Ըստ հաշվարկի

Շինարարական տեխնիկայի համար համապատասխան վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը իրականացվելու է շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ բետոնի խառնուրդը կմատակարարվի բետոնատար ավտոմեքենաներով, մասնագիտացված ընկերության կողմից, պայմանագրային հիմունքներով:

2.5 Հիմնական շինարարական աշխատանքների և ռեսուրսների ծավալները

Հողային աշխատանքների իրականացման համար առաջարկվում է ET 14 էքսկավատորը, դժվար հասանելի մասերում՝ ձեռքով:

Հողային աշխատանքներ՝

Հանույթ՝ 8400 մ³

Հետլիցք՝ 2400 մ³

Ավելացած 5000մ³ հողային զանգվածը կտեղափոխվի Վանանդ բնակավայրի կողմից օրենքով սահմանված վայր, համապատասխան թույլտվություն ստանալուց հետո:

Հետլիծքի համար նախատեսված հողային զանգվածը կպահպանվի շինհրապարակում, փոշենստեցման համար պարբերաբար կիրականացվի ջրցան:

Հիմնական աշխատանքների ծավալները բերված են աղյուսակ 8-ում:

2.5.1 Նյութերի և բնատեսությունների օգտագործում

Դպրոցի կառուցման շինարարության ժամանակ օգտագործվում են տարբեր շինարարական նյութեր, այդ թվում երկաթբետոն, սրբատաշ և կոպտատաշ քար, փայտ, մետաղ, ապակի, բարձրորակ սվաղ, երեսապատման բարձրորակ նյութեր, ավազ, ցեմենտ, ներկանյութեր, բետոնյա կոնստուկցիաներ, մետաղական կոնստուկցիաներ և այլն:

Բնատեսություններից օգտագործվելու է ջուր՝ տարածքների ջրցանի, հողի/գրունտի խոնավացման համար՝ և շինանձնակազմի խմելու կենցաղային նպատակների համար:

Պահանջարկը որոշվել է աշխատանքների ծավալների, կատարման ժամկետների և Պետշինի խոշորացված նորմերի հիման վրա :

a) Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$W_{\text{է.ի.}} = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T, \text{ որտեղ}$$

n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 3 մարդ

N – ԻՏՍ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³օր/մարդ

n_1 – սպասարկող աշխատողների թվաքանակն է՝ 44 մարդ

N_1 – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³օր/մարդ

T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 720 օր

$$W_{\text{խ.տ.}} = (3 \times 0.016 + 44 \times 0.025) \times 720 = 826,55 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 1.148 \text{ մ}^3/\text{օր.}$$

b) Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$$U_1 = S_1 \times K_1 \times T, \text{ որտեղ՝}$$

S_1 – ջրվող տարածքի մակերեսը, 10000 մ²,

K_1 – 1 մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015 մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 600

$$U_1 = 10000 \times 0.0015 \times 600 = 9000 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 15 \text{ մ}^3/\text{օր.}$$

c) Ամիվների լվացման և ջրալցման ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$$U_2 = S_2 \times K_2 \times T, \text{ որտեղ՝}$$

S_2 – լվացվող ավտոմեքենաների քանակը, 10 մ²,

K_2 – միավոր ծախսը 1 ավտոմեքենայի համար, 0.14 մ³,

T – ժամանակահատվածը օրերով, 450

$$U_2 = 10 \times 0.14 \times 720 = 1008 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 1.4 \text{ մ}^3/\text{օր.}$$

Ընդամենը ջրօգտագործումը կկազմի 10834,55 մ³/շին. ժամ:

Բանվորկան և ԻՏՍ անձնակազմի կոմունալ-կենցաղային կարիքները հոգալու համար շինհրապարակում կտեղադրվեն ժամանակավոր բիոզուգարաններ, որոնք շինաշխատանքների ավարտից հետո կապամոնտաժվեն:

Շինհրապարակում սանիտարական կանոնները և նորմերը պահպանվելուն են համաձայն ՀՀ առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N15-Ն հրամանի համաձայն:

Անիվների լվացման, ջրցանի, բանվորկան և ԻՏԱ անձնակազմի կոմունալ-կենցաղային կարիքները հոգալու համար ջրամատակարարումը կիրականացվի ավտոցիստերնով, պայմանագրային հիմունքներով:

Անիվների լվացումից առաջացած կեղտաջրերը կուղղվեն դեպի տարածքում նախատեսված պարզարան: Պարզարանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեգում, պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռագվի որպես շինադր:

2.5.2 Շինմոնտաժային աշխատանքների որակի հսկումը

Շինմոնտաժային աշխատանքների բարձր որակն ու հուսալիությունն ապահովվում է շինարարական-մոնտաժային աշխատանքների արտադրական հսկման միջոցով, որն իրենից ներկայացնում է շինարարական արտադրանքի բոլոր փուլերում իրականացվող միջոցառումների համալիր:

Շինմոնտաժային աշխատանքների որակի արտադրական հսկումը ներառում է .

ա/ կոնստրուկցիաների, շինվածքների, նյութերի և սարքավորումների, աշխատանքային փաստաթղթերի մուտքային հսկումը;

բ/ արտադրական օպերացիաների և առանձին պրոցեսների օպերացիոն հսկումը;

գ/ շինմոնտաժային աշխատանքների ընդունման հսկումը:

Շինարարական արտադրության որակի ապահովման համակարգն ընդգրկում է նաև որակի տեխնիկական հսկումը, որն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 746 և 752 հոդվածների հիման վրա:

Մուտքային հսկմամբ ստուգվում է աշխատանքային փաստաթղթերի լիակազմությունը, տեղեկատվական անհրաժեշտ ծավալը; շինարարական կոնստրուկցիաների, շինվածքների, իրերի, նյութերի և սարքավորումների արտաքին տեսքը և համապատասխանությունը ստանդարտներին, նորմատիվային և աշխատանքային փաստաթղթերին, անձնագրերի, սերտիֆիկատների և այլ ուղեկցող փաստաթղթերի առկայությունը:

Անվտանգության տեխնիկայի, աշխատանքի պաշտպանության, բնապահպանական և հրդեհային անվտանգության պահանջներ

- Մինչև աշխատանքների մեկնարկը պետք է կատարված լինեն տվյալ նախագծով նախատեսված անվտանգության միջոցառումները , որոնց ավարտը պետք է ձևակերպված լինի համապատասխան ակտով:
- Մարդկանց գտնվելու համար վտանգավոր գոտիները պետք է ցանկապատվեն, ունենան վտանգի մասին նախազգուշացնող ցուցանակներ:

- Օրվա մութ ժամանակահատվածում շինարարական հրապարակը և աշխատատեղերը պետք է լուսավորված լինեն ըստ ГООТ 12.1.046-85.

Լուսավորվածությունը պետք է լինի համաչափ , առանց կուրացնող էֆֆեկտի: Չլուսավորված տեղամասերում աշխատանքի իրականացումը չի թույլատրվում:

- Աշխատանքների տեղամասերը և աշխատատեղերը պետք է ապահովված լինեն ընկերային և անհատական պաշտպանության անհրաժեշտ միջոցներով, հրդեհամարման առաջնային միջոցներով, կապի, ազդանշանման և աշխատանքի անվտանգությունն ապահովող այլ միջոցներով `համաձայն գործող նորմատիվային փաստաթղթերի և համաձայնագրորի:
- Արգելվում է թողնել կախված, անկայուն, կոնստրուկցիաներ կամ դրանց մասեր:
- Էլեկտրական գործիքների հետ աշխատանքը թույլատրվում է 18-ից բարձր տարիքի անձանց: Էլեկտրաֆիկացված բոլոր գործիքները պետք է գրանցված լինեն հատուկ մատյանում և ունենան հաշվարկային համար: Կիրառելուց առաջ ստուգվում է գործիքի սարքին վիճակը` լարերի և բռնիչի մեկուսացումը, աշխատանքային մասի վիճակը, պարապ— ընթացքում աշխատանքը և այլն: Էլեկտրական լարերի պահպանման գոտում բոլոր էլեկտրաֆիկացված գործիքները պարտադիր հողանցվում են:
- Բանվորները պետք է ապահովված լինեն արտահագուստով, հատուկ կոշիկներով և անհատական պաշտպանության միջոցներով:
- Փոշու առաջացումից խուսափելու կամ առաջացման ժամանակ այն մարելու համար շինարարական աղբը պետք է թրջել ջրով:
- Բեռնակալիչ հարմարանքները և տարան (վերամբարձ կռունկով տեղափոխելու դեպքում) պետք է փորձարկված լինեն անվանական բեռնամբարձությունը կրկնակի անգամ գերազանցող բեռով:
- Աշխատանքի գոտում պետք է ունենալ հակահրդեհային միջոցներ ` 200 մ2 մակերեսին - 1 կոմպլեկտ հաշվարկով:
- Շինարարական աղբը պետք է ժամանակին հեռացվի , արգելվում է աղբի այրումը շինարարական հրապարակում:
- Արգելվում է դիզելային վառելիքի դատարկումը գետնի վրա:

3. ՏԱՐԱԾՔԻ ԿԱՆԱՉԱՊԱՏՈՒՄ

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է իրականացնել տարածքի կանաչապատում: Կանաչապատման աշխատանքները իրականացնելու համար կառուցապատողի կողմից կնախապատրաստվի «Տարածքի բարեկարգման և արդիականացման նախագիծ»:

Կանաչապատումը նախատեսվում է իրականացնել տարածաշրջանին և տեղի կլիմայական պայմանների բնորոշ ծառաթփային բուսականությամբ: Բուսականության տեսակայնի և քանակային կազմը ներկայացված կանաչապատման սխեմայի վրա:

Նախքան ծառատնկման աշխատանքների սկսելը անհրաժեշտ է կանաչապատվող տարածքում իրականացնել հետևյալ ագրոմելիորատիվ միջոցառումները.

- Ոռոգման համակարգի անցկացում,

- Համաձայն ծառագիտական նախագծի համարակալված ցցափայտերի օգնությամբ ծառերի ու թփերի փոսերի տեղի նշահարում,

- Ծառերի համար 1մ խորությամբ և 50սմ լայնության փոսերի պատրաստում ,

- Թփերի համար 50-60սմ խորությամբ և 40սմ լայնության փոսերի պատրաստում,

- Բոլոր փոսերի մոտ համարժեք ծավալի հողախառնուրդի կուտակում. պատրաստված 3 բաժին սևահողից, 1 բաժին կարմիր ավազից, 1 բաժին տորֆահողից և 0.5 բաժին փտած գոմաղբից, վրան ավելացնել մուլչ:

Ագրոտեխնիկական միջոցառումների ավարտից հետո խորհուրդ է տրվում նշված տարածքում ծառատնկն իրականացնել ուշ աշնանը կամ վաղ գարնանը: Տնկանյութը ծառերի դեպքում պետք է լինի 1.52-2.0մ, թփերի դեպքում՝ 0,5-0,8մ: Տնկանյութը կարելի է ձեռք բերել անտառային և դեկորատիվ տնկարաններից: Որպեսզի պաշտպանիչ կանաչ գոտում խոտածածկ առաջանա անհրաժեշտ է 1 ք.մ.-ում նախատեսվում է ցանել 0,04 կգ խոտի սերմ: Ծառատնկման հաջորդ 3 տարիներին խորհուրդ է տրվում վեգետացիայի ընթացքում 2-3 անգամ իրականացնել խնամքի (քաղհան, փխրեցում) աշխատանքներ, անհրաժեշտության դեպքում նաև վնասատուների նկատմամբ թունաքիմիկատներով կամ կենսաբանական պայքարի միջոցառումներ:

Նախատեսվում է կազմակերպված ոռոգման ցանց: Ցանցում առկա են կաթիլային ոռոգման հանգույցներ, նաև նախատեսված են ռետինե խողովակներ ամբողջությամբ ոռոգում կազմակերպելու համար:

Կանաչապատ տարածքների ոռոգման ջրամատակարարման համար ընկերությունը օրենքով սահմանված կարգով կղիմի լիազորված մարմնին համապատասխան տեխնիկական պայմաններ ստանալու համար:

Կանաչապատման աշխատանքներն կիրականացվեն ՀՀ կառավարության 08.02.2018 թվականի N 108-Ն որոշման պահանջների համապատասխան:

Կանաչապատման համար անհրաժեշտ բնահողի ծավալը կկազմի մոտ 5280մ³, ձեռքբերման վայրը կորոշվի շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո, ինչը նախապես կհամաձայնեցվի տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ:

Միջնակարգ դպրոցի կառուցումը նախատեսվում է իրականացնել ընդհանուր 1.8933 հա տարածք զբաղեցնող հի արմավիրի մարզի Վանանդ բնակավայրում:

Կանաչապատման նախագծի հիմք են հանդիսանում պատվիրատուի կողմից տրամադրվող գլխավոր հատակագիցը եվ համայնքապետի կողմից տրամադրված ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը:

Ընդհանուր կանաչապատ մակերեսը կազմում է 0.6384 հա, որից պահպանվում է 0.1942 հա եվ համաձայն կանաչապատման նախագցի կանաչապատման մակերեսը կազմում է 0.4442 հա:

Ուսումնասիրելով տեղանքը եվ խորհրդակցվելով դենդրոլոգի հետ առաջարկվում է տեղադրել ստորել նշված բույսերի տեսականին համապատասխան քանակներով՝

ԹՂԿԻ ՍՐԱՏԵՐԵՎ ԿԱՐՄԻՐ - 16 հատ

ԳՆԴԱՁԵՎ ԻԼԵՆԻ - 17 հատ

ՍՅՈՒՆԱՁԵ ԹՈՒՅԱ - 9 հատ

ԲԱՐԴԻ ԱՐԾԱԹԱՁԱՅԼ - 12 հատ

ԲԱՐԲԱՐԻՍ - 10 հատ

ԱՍՊԻՐԱԿ - 2 հատ

ՖՈՐՁԻՑԻԱ - 16 հատ

ԽԵՆՈՄԵԼԵՍ - 17 հատ

ԼԱԲՈՌՆՈՒՍ ԱՆԱԳԻՐԱՏԵՐԵՎ - 4 հատ

ԵՂԵՎՆԻ ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ - 8 հատ

ԳԻՀԻ ԿԱԶԱԿԱԿԱՆ - 4 հատ

ՀՈՒԴԱՅԱԾԱՌ - 4 հատ

ՁԻԱԿԱՍԿ - 12 հատ

ՍԱՄՇԻՏ - 187 գմ

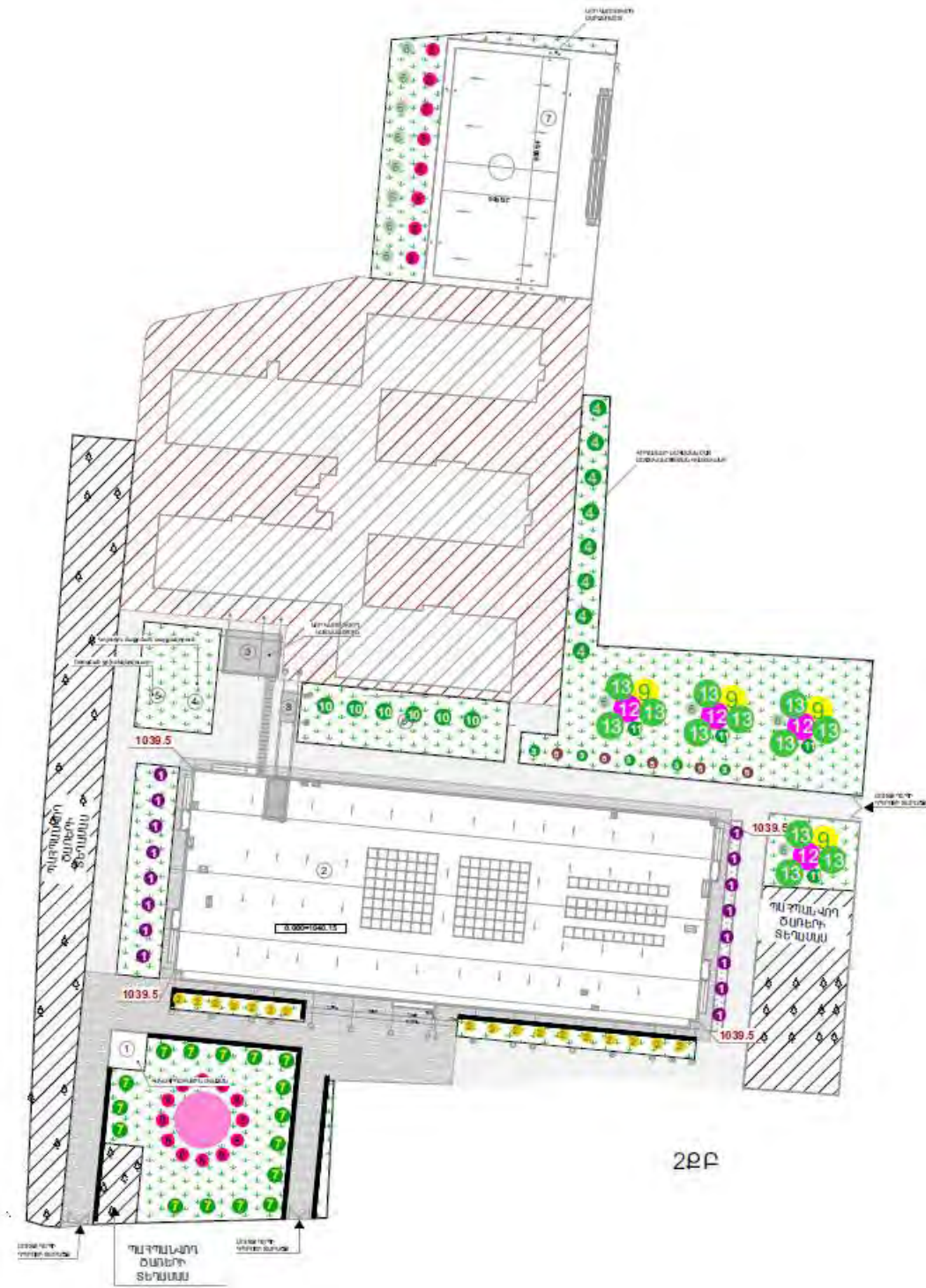
ԾԱՂԿԱՆՈՑ - 78 մ²

ՍԻԶԱՄԱՐԳ - 6000 մ²

Կանաչապատման սխեման ներկայացված է ստորև:

3U

2PP

ԿԱՆԱԶԱՊԱՏՄԱՆ, ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՑՄԱՆ, ԲԱՐԵԿԱՐԳՄԱՆ ԳԼԽԱԿՈՐ
ՀԱՏԱԿԱԳԻԾ 1:1000

 <p>1 1 4 500 1</p> <p>1 ԹՆԿԻ ՍՐԱՏՐԵԿ ԿԱՐՄԻՐ</p>	 <p>5 5 2000 5</p> <p>5 ԲԱՐՔԱՐԻՍ</p>	 <p>9 9 5000 9</p> <p>9 ԱՔՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱԳԻՐԱՏՐԵԿ</p>	 <p>13 13 6000 13</p> <p>13 ԶԻՆԿԱՍԿ - 5 հատ</p>
 <p>2 2 2000 2</p> <p>2 ԳՆՂԱՁԵԿ ԻՆԵՆԻ</p>	 <p>6 6 1000 6</p> <p>6 ԱՄՊԻՐԱԿ</p>	 <p>10 10 5000 10</p> <p>10 ԵՂԵՎՆԻ ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ</p>	 <p>1 մ²-ում ՆԱԽԱՏԵՍԱԿՈՒՄ Է ՏԵՂԱԴՐԵԼ 6 ԹՈՒՓ ԸՆԴԱՄԵՆԸ- 468 ԹՈՒՓ</p> <p>13 ԹԶՈՒԿ ՎԱՐԴԵՐ</p>
 <p>3 3 3000 3</p> <p>3 ԱՅՈՒՆԱՁԵԿ ԹՈՒՅԱ</p>	 <p>7 7 2000 7</p> <p>7 ՖՈՐՁԻՑԻԱ</p>	 <p>11 11 3000 11</p> <p>11 ԳԻՇԻ ԿԱՅԱՎԱԿԱՆ</p>	 <p>1 գմ-ում ՆԱԽԱՏԵՍԱԿՈՒՄ Է ՏԵՂԱԴՐԵԼ 4 ԹՈՒՓ ԸՆԴԱՄԵՆԸ- 748 ԹՈՒՓ</p> <p>13 ԱՍՄՇԻՏ</p>
 <p>4 4 2500 4</p> <p>4 ԲԱՐԴԻ ԱՐՇԱԹՈՒՓՅՅՆ - 5 հատ</p>	 <p>8 8 3000 8</p> <p>8 ԽԵՆՈՄԵՆԵՍ</p>	 <p>12 12 5000 12</p> <p>12 ՀՈՒՐԱՅՈՒՇԱՌ</p>	 <p>1 մ²-ում ՆԱԽԱՏԵՍԱԿՈՒՄ Է 0.033կգ ԽՈՏԻ ՄԵՐՄ ԸՆԴԱՄԵՆԸ- 200 կգ ԽՈՏԻ ՄԵՐՄ</p> <p>13 ՄԻԶԱՄՈՐԳ</p>

ԾԱՌԱՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՏՆԿՄԱՆ ՄԻՆԵՄԱ

3.1 Կանաչ տարածքի ռոռզման ջրապահանջի հաշվարկ

Կանաչապատ տարածքի 1 մ²-ի մեկ ռոռզման համար ջրի ծախսի նորման կազմում է 4-6 լ/ մ²:

Տեղանքի շոգ կլիմայական պայմանների համար ընդունում ենք առավելագույն արժեքները.

գազոնների ռոռզում՝ $n_6 = 0.006$ մ³/մ²

Ոռռզման համար ջրապահանջը որոշվում է՝

$$W_{u.3} = (n_6 \times S) \times K \times t$$

որտեղ՝ S – ռոռզվող տարածքի մակերեսն է, գազոնների մակերեսը՝ $S_1 = 6384$ մ²,

K – ռոռզման օրական հաճախականությունն է, $K = 2$

t - ռոռզման օրերի պլանավորված թվաքանակն է, $t = 175$ օր

$$W_{u.3} = (0.006 \times 6384) \times 2 \times 175 = \underline{\underline{13406.4}} \text{ մ}^3/\text{տարի}$$

4. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅՆ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

4.1 Տեղամասի ինժեներաերկրաբանական պայմանները

Վանանդ գյուղը Արմավիր մարզկենտրոնից գտնվում է 26 կմ հեռավորության վրա, դեպի արևմուտք: Ուսումնասիրվող տեղամասը գտնվում է գյուղի հյուսիսային եզրամասում, ներկայիս դպրոցի և մասամբ դրա հարակից տարածքում:

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից տեղամասը գտնվում է Արարատյան լճա-գետային հարթավայրի հյուսիս-արևմտյան եզրամասի հարակից տարածքում, ներկայացված է լավային սարավանդով, որը Արագածի հրաբխային զանգվածի հարավ-հարավ-արևմտյան լավային լանջերի հարթավայրային շարունակությունն է, ավարտվող Արաքսի հովտի ձախ տևում:

Տեղամասի ռելիեֆը հարթ է, մակերևույթի բացարձակ նիշերը տատանվում են 1037.5-1041.5 մ սահմաններում:

2.2. Հողի սառեցման խորությունը՝ 75 սմ:

2.3. Շրջանի և տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքը ներկայացված է պլիոցենի հասակի անդեզիտներով, տրախիանդեզիտներով, անդեզիտադացիտներով, դրանց տուֆաբրեկչիաներով, տուֆակոնգլոմերատներով, տուֆավազաքարերով, դոլերիտային բազալտներով հիմքում, որոնք ծածկված են չորրորդական և ժամանակակից էլուվիալ, էլուվիալ-դելուվիալ, ալուվիալ-պրոլուվիալ, լճա-գետային և տեխնածին գոյացումներով:

2.4. Տեղամասի երկրաբանա-լիթոլոգիական կտրվածքը վերնից-ներքև ներկայացված է հետևյալ գրունտների շերտերով (տես լիթոլոգիական կտրվածքները):

Շերտ 1 - կավավազ դարչնագույն և բաց դարչնագույն, տեղ-տեղ անցնող դարչնամոխրագույն ավազի, սակավխոնավ ու չոր, կոշտ և կիսակոշտ, խճով ու խճավազով 20-30%: Շերտն անհամասեռ է, տեղադրված է գրունտային կտրվածքի վերին մասում, տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 0.3-2.4 մ հզորությամբ:

Ժամանակակից էլուվիալ-դելուվիալ գոյացումներ:

Շերտ 2 - բազալտի խիճ խճավազով և մանր մեծաբեկորներով, բաց դարչնագույն սպիտակավուն և գորշ կավավազի ու մոխրագորշ ավազի լցանյութով 5-20% /ուժեղ հողմահարված բազալտ/: Շերտը տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 0.8-2.8 մ հզորությամբ:

Ժամանակակից էլուվիալ գոյացումներ:

Շերտ 3 - բազալտ հողմահարված, մոխրագույն, ճեղքավոր, մեծաբեկորային ու խճային անջատումներով, տեղ-տեղ ճեղքերում ու առանձին խոռոչներում գորշ կավավազով: Շերտն անհամասեռ է, կազմում է բազալտների /շերտ 4/ վերին մասը, 0.8-1.6 մ հզորությամբ:

Չորրորդական էլուվիալ գոյացումներ:

Շերտ 4 - բազալտ մոխրագույն, տեղ-տեղ վարդագույն երանգով, ճեղքավոր, ամուր, մեծաբեկորային անջատումներով: Շերտը տեղամասում տարածված է ամենուրեք, 2.0 մ բացված հզորությամբ: Բազալտները նաև մերկանում են տեղամասի և հարակից տարածքի մակերևույթում:

Համաձայն ՀՀ տարածքի երկրաբանական ուսումնասիրվածության տվյալների բազալտների հզորությունը տեղամասում 20 մ-ից ավել է:

Պլիոցենի հրաբխային լավաներ:

Գրունտային ջրերը տեղամասում բացակայում են:

Նախագծվող շենքի հիմքերի կայունության վրա բացասաբար ազդող

Ֆիզիկաերկրաբանական պրոցեսներ ու երևույթներ տեղամասում չեն դիտվում:

4.2 Կլիմայական պայմանները

Արմավիրի մարզը ծովի մակարդակից տատանվում է 800-1000մ բարձրությունների վրա, իսկ Արմավիր քաղաքը գտնվում է ծովի մակերևույթից 870 մ բարձրության վրա:

Կլիման խիստ ցամաքային է: Մթնոլորտային տեղումների քանակը չի գերազանցում 300մմ: Ամառը շոգ է, տևական (4-5 ամիս), հաճախ ջերմաստիճանը բարձրանում է մինչև 40-42°C: Ձմեռը ցուրտ է, անամպ, անհողմ (հունվարին օդի միջին ջերմաստիճանը 10-20°C ցուրտ): Միջին տարեկան հարաբերական խոնավությունը կազմում է 62%: Բնորոշ են միջին արագության ` առավելագույնը ` 3,8 մ/վրկ արագության հյուսիս-արևմտյան և հարավ-արևմտյան քամիները: Ձյան ծածկույթի առավելագույն հաստությունը կազմում է 42 սմ:

Մթնոլորտ վնասակար արտանետումների աղբյուրներ են հանդիսանում արտադրական ձեռնարկությունները, ավտոտրանսպորտի և էներգետիկայի օբյեկտները:

Հայաստանի հանրապետության տարածքում օդային ավազանի աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից:

Գործունեության տարածքի կլիմայական պայմաններն ներկայացված են ըստ քաղաքաշինության նախարարության ՀՀՇՆ ՀՀՇՆ 22-01-2024 «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմատիվային փաստաթղթի: Համաձայն նշված փաստաթղթի Արմավիր քաղաքում կլիմայական բնութագրերն են.

Աղյուսակ 1.

Օդի ջերմաստիճանը, °C

Բնակավայրի անվանումը	Բարձրությունը ծովի մակարդակից, մ	Օդի միջին ամսական, ըստ ամիսների °C												Միջին տարե-ին տարե-	Բա- ցար-ձակ արևա- լուսա-սա-	Բա- ցար-ձակ արևա- լուսա-սա-
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Արմավիր	870	-4.2	-1.6	4.9	12.4	17.4	21.6	25.7	25.1	20.0	12.9	5.7	-0.9	11.6	-31	41

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը. %												Միջին տարեկան	միջինը ժամը 15-ին	
	ըստ ամիսների													ամենա- ցուրտ ամսվա	Ամենաշոգ ամսվա
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Արմավիր	76	72	62	56	57	51	48	49	53	65	74	78	62	62	29

Աղյուսակ 3.

Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների քանակը միջին ամսական մմ օրական առավելագույնը												Ձյան ծածկույթը			
	ըստ ամիսների												տարե- կան	տասնօրյա առավել- ագույնը, մմ	օրերի թիվը	ջրի առա- վելագույն քանակը ձյան մեջ, մմ
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Արմավիր	18/19	19/21	25/26	32/37	44/42	26/21	12/38	9/31	11/35	25/30	23/30	16/20	260/42	42	38	92

Աղյուսակ 4

Քամի

Բնակավայրի անվանումը	Ամիսներ	Կրկնեկությունը, %								Անոթորի կրկնեկությունը, %	Միջին ամսական արագությունը, մ/վ	Փերակշռող ուղղությունը հունիս - օգոստոս ամիսներին	Միջին արագություններից նվազագույնը ըստ ուղղությունների հուլիսին, մ/վ	Փերակշռող ուղղությունը դեկտեմբեր - փետրվար ամիսներին	Միջին արագություններից առավելագույնը ըստ ուղղությունների հունվարին, մ/վ
		Միջին արագությունը, մ/վ													
		Հյուսիսային	Հյուսիս-արևելյան	Արևելյան	Հարավ-արևելյան	Հարավային	Հարավ-արևմտյան	Արևմտյան	Հյուսիս-արևմտյան						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7. Արմավիր	հունվար	7	5	17	8	9	8	28	18	77	0.5	Արլ	1.9	ՀսԱրմ	2.8
		2.2	2.2	1.9	1.9	1.8	2.3	2.5	2.8						
	ապրիլ	5	7	28	11	9	9	20	11	52	1.3				
		2.8	3.4	2.5	2.7	2.7	3.7	3.0	3.7						
	հուլիս	3	8	31	16	11	7	16	8	55	1.1				
		2.1	2.5	1.9	2.2	1.1	2.6	2.7	2.6						
հոկտեմբեր	5	4	23	16	9	7	22	14	72	0.6					
	2.2	2.8	1.9	2.9	2.8	3.6	3.1	3.8							

4.3 Օդային ավազան

ՀՀ տարածքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) կողմից:

2023 թվականի ընթացքում մթնոլորտային օդի որակի դիտարկումներ կատարվել են Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Ալավերդի, Հրազդան, Արարատ, Ծաղկաձոր, Կապան, Քաջարան և Չարենցավան քաղաքներում: Որոշվել են մթնոլորտային օդում փոշու, փոշու մեջ մետաղների (մոտ 21 մետաղ), ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի օքսիդների, ածխածնի մոնօքսիդի և գետնամերձ օզոնի պարունակությունները: Ընդհանուր առմամբ 2023 թվականին կատարվել է մթնոլորտային օդի 33216 նմուշառում, իրականացվել 36012 դիտարկում:

ՊՈԱԿ-ը Վանանդ բնակավայրում չունի դիտակայան, չի տեղադրում պասիվ նմուշառիչներ, մթնոլորտային օդի աղտոտվածության վերաբերյալ ՊՈԱԿ-ում տվյալներ չկան:

Որոշակի պատկերացում բնակավայրերի օդային ավազանների աղտոտվածության մասին կարելի է ստանալ ՊՈԱԿ-ի առաջարկած համապատասխան ձեռնարկ-ուղեցույցից: Ըստ այդ ուղեցույցի մինչև 10 հազար բնակչությամբ բնակավայրերի համար օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշներն են.

- Փոշի՝ 0.071 մգ/մ³;
- Ծծմբի երկօքսիդ՝ 0.006 մգ/մ³;
- Ազոտի երկօքսիդ՝ 0.023 մգ/մ³;
- Ածխածնի օքսիդ՝ 0.8 մգ/մ³:

4.4 Ջրային ռեսուրսներ

ՀՀ Արմավիրի մարզն առանձնապես հարուստ չէ ջրային ռեսուրսներով: Արմավիր և քաղաքը գտնվում է Ախուրյան ջրավազանային կառավարման տարածքում:

Ախուրյանի ՋԿՏ-ը ներառում է Ախուրյանի և Մեծամորի գետավազանները: Այստեղ ջրային ռեսուրսների աղտոտման հիմնական աղբյուրներ են հանդիսանում կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերը: 2022 թվականին Ախուրյանի ՋԿՏ-ում մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է 10 դիտակետում, որոնցից 10%-ում ջրի որակը գնահատվել է 2-րդ դաս, 40%-ում՝ 4-րդ դաս և 50%-ում՝ 5-րդ դաս: Նախորդ տարվա համեմատ 2022 թվականին ջրի որակի էական փոփոխություն չի նկատվել, բացառությամբ Ախուրյան գետի՝ Ամասիայից ներքև, Գյումրիից վերև և ներքև դիտակետերի, որտեղ ջրի որակը 4-րդ դասից դարձել է 5-րդ դաս: Աղտոտված գետերից են Ախուրյանը և Կարկաչունը: Ստորերկրյա ջրերի քանակի մոնիթորինգն իրականացվել է 40 դիտակետում, որից 19- ում՝ նաև որակի մոնիթորինգ: 2021 թվականին այս ջրավազանից ջրօգտագործումը կազմել է 729.7մլն մ³, որից 71%-ը բաժին է ընկնում մակերևութային ջրերին, 29%-ը՝ ստորերկրյա ջրերին:

Ջրօգտագործումն իրականացվել է հիմնականում ոռոգման (79%), ձկնաբուծության (17%), արտադրական և ծմելու (2-ական %) նպատակներով:

Ախուրյան գետի ջրի որակը Ամասիա գյուղից ներքև, Գյումրի քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով: Բագարան գյուղից ներքև ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված երկաթով և կախութային չոր նյութերով: Աշոցք գետի ջրի որակը Մուսայեյյան գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված արսենով և բորով:

Վարկաչուն գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով, մանգանով և ընդհանուր ֆոսֆորով: Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք և Ռանչպար գյուղից ներքև հատվածներում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք՝ պայմանավորված ամոնիում և նիտրիտ իոններով, մանգանով, կախութային չոր նյութերով, Ռանչպար գյուղից ներքև՝ նիտրիտ իոնով և բորով:

Գործունեության և հարակից տարածքներում մակերևութային ջրերը բացակայում են:

4.5 Հողածածկ

Արմավիրի մարզի լանդշաֆտը ցածրադիր մասերում կիսաանապատային է, նախալեռնային շրջաններում՝ խայտաբղետ, կավաբեր, տեղ-տեղ աղակալված հողերը, կան նաև անապատային տեղամասեր:

Արաքսի և նրա վտակների փուխր բերվածքներում ձևավորվել են հումուսով աղքատ գորշ հողեր՝ բաց գորշագույն հողեր ու տիպիկ գորշահողեր՝ աղակալած տարածքներով, ցածրադիր ողողատներում՝ գերխոնավ հողերն ու ճահճուտները: Լճային նստվածքների հզորությունը հասնում է մի քանի տասնյակ մետրի:

Անապատի համար բնորոշ այս հողերի առաջացմանը նպաստել են կլիմայի չորությունը և բուսական ծածկույթի աղքատությունը: Բնորոշ են նաև բաց գորշագույն և գորշագույն հողերը, որոնք հիմնականում ոռոգվում են գյուղատնտեսական նպատակով: Այս գոտու լանդշաֆտների մեծ մասը վերափոխվել են ջերմասեր կուլտուրաների ագրոլանդշաֆտների: Արարատյան հարթավայրի արևմտյան մասում հանդիպում են աղակալած հողեր՝ ալկալահողերը: Տեղ-տեղ երևում են թաքիրներ՝ դեղնա-սպիտակավուն կավի ճաքճքած մակերեսով տարածություններ: Չոր ցամաքային կլիմայի պայմաններում գերակշռում են ֆիզիկական հողմնահարման պրոցեսները՝ պայմանավորելով քայքայված փուխր նյութերի կուտակումը և կենսանյութի արագ հանքայնացումը:

ՀՀ Արմավիրի մարզը գյուղատնտեսական ուղղվածության մարզ է, քանի որ գտնվում է հիմնականում Արարատյան դաշտի բարեբեր հողերի վրա: Մարզի գյուղատնտեսական նշանակության հողերը կազմում են 97 076.1 հա կամ մարզի վարչական տարածքի 78.2%-ը, գյուղատնտեսական նշանակության հողերի 63.5%-ը ոռոգելի հողեր են, չմշակվող հողերը կազմում են 13 207.95 հա, որից աղակալած է 2 986 հա:

Մարզի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները նպաստավոր են ինչպես պտղաբուծության(եղակ, ծիրան, խաղող), բանջար-բոստանային մշակաբույսների արտադրության, այնպես էլ խոշոր և մանր եղջերավոր անասնաբուծության, խոզաբուծության և թռչնաբուծության համար:

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվում է երկար տարիներ գործող կառուցապատված և ասֆալտապատված տարածքում, որով էլ պայմանավորված է հողաբուսաշերտի բացակայությունը:

4.6 Կենսաբազմազանություն

Տարածաշրջանի բնական լանդշաֆտը կիսաանապատային և լեռնատափաստանային է: Մարզում անտառածածկ տարածքներ չկան: Տարածքին բնորոշ են չորասեր ու աղասեր բույսերը: Համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության Կենսաբազմազանության պահպանության, օգտագործման և վերարտադրության ռազմավարության և գործողությունների պետական ծրագրի» Արմավիրի մարզի տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքում ներառված 24 բուսատեսակ և 86 կենդանատեսակ գտնվում են անհետացման եզրին:

4.6.1 Բուսական աշխարհ

Բուսական աշխարհ. մարզի տարածքը գտնվում է Երևանի և Արագածի ֆլորիստիկ շրջաններում, որոնց համար տիպիկ են Հայաստանի ֆլորայի 170-ից ավելի հազվագյուտ և անհետացող և 50-ից ավելի էնդեմիկ տեսակներ: Գերակշռում են կիսաանապատային չորասեր բուսատեսակները, իսկ ցածրադիր, ճահճապատ տարածություններում՝ եղեգնի մացառուտները: Տարածաշրջանում գրանցված են մոտ 130 բուսատեսակ, որոնցից որպես դոմինանտ կարելի է նշել հովվափողազգիներից (*Alismataceae*)՝ հովվափող լանցետային (*Alisma lanceolatum*), սովորական նետախոտը (*Sagittaria sagittifolia* L.), եռատերև նետախոտը (*Sagittaria trifolia* L.), հովանոցազգիներից՝ ակտոնոլեմ խոշորաբաժակը (*Actinolema macrolema*), աննշմարակող անհարթապտուղը (*Aphanopleura trachisperma*), երնջակ Վանաստուրի (*Eringium vanaturii*), աստղածաղիկազգիներից՝ վարդատերեփուկ մուշկայինը (*Amberboa moschata*), խոզանափուշ բարակը (*Caucinia tenella*), կանգար տուրնեֆորի (*Gundelia tournefortii*), կաթնուկ Թախտաջյանի (*Lactuca takhtadzhianii*), խաչածաղկավորներից՝ լրջուն թռչնակտուց (*Isatis ornitorhynchus*), ցախակեռասազգիներից՝ կտտենի, թանթրվենի Տիգրանի (*Sambucus tigranii*), մեխակազգիներից՝ փշատերևուկ ծակող (*Acanthophyllum pungens*), ալոխրուլա բունգեի (*Allochrysa bungei*), մեխակ Լիբանանի (*Dianthus libanotis*), թելուկազգիներից՝ բիեներցիա շուրջաթև (*Bienertia cycloptera*), օջան Թամամջյանի (*Salsola tamamschjanae*), սպանախ քառաեզ (*Spinacia tetrandra*), լոբազգիներից՝ գազ տարօրինակ (*Astragalus paradoxus*), հացհամեմ գլխիկավոր (*Trigonella capitata*), ֆրանկենազգիներից՝ ֆրանկենիա փոշապատ (*Frankenia pulverulenta*), բորակաթուփազգիներից՝ բորակաթուփ շոբերի (*Nitraria schoberi*), հացազգիներից՝ այծակն հաստ (*Aegilops crassa*), ցորեն արարատյան (*Tritium araraicum*), կարմրանազգիներից՝ կարմրան (*Tamarix*), կարմրան ութառեզանի (*Tamarix octandra*), զուգատերևազգիներից՝ տետրադիկլիս բարալիկ (*Tetradiclis tanelia*) և այլն:

Արմավիրի մարզում ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված է 26 տեսակներ:

Հայաստանի բույսերի կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ և անհետացող տեսակներից մարզի տարածաշրջանում հանդիպում են աղուտների և կիսաանապատային

բուսականության հետևյալ ներկայացուցիչները, մասնակիորեն՝ խնկեղեգ ճահճային (*Acorus calamus* L.), Շտերնբերգիա շնդեղածաղկային (*Sternbergia colchiciflora* Waldst. et Kit), Ակտինոլեմ խոշաբաժակ (*Actinolema macrolema* Boiss), Երնջակ Վանատուրի (*Eryngium wanaturii* Woronow), Վարդաստերեփուկ Բյյինի (*Amberboa iljiniana* Grossh) և այլն:

4.6.1 Կենդանական աշխարհ

Կենդանական աշխարհը հարուստ է կաթնասուններով, թռչուններով, կրծողներով, սողուններով, խիունջներով և այլն: Հանդիպում են հարթավայրերին բնորոշ կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչներ:

Տարածաշրջանում տարածված են 113 տեսակ ողնաշարավոր կենդանիներ, որոնցից 28 տեսակը կաթնասուն է, 67-ը՝ թռչուն, 15-ը՝ սողուն և 3-ը՝ երկկենցաղ: Տարածաշրջանում դոմինանտ և բնորոշ տեսակներից են Հայաստանում ամենուրեք տարածված *Crocidura* (սպիտակատամիկ), *Vulpes vulpes* L. (աղվես ս), *Cricetus auratus* Nat. (գերմանամուկ), *Mucrotus arvalis* Pall. (դաշտամուկ), *Perdix perdix* L. (կաքավ), *Grus grus* L. (կոունկ) և այլն:

Տարածաշրջանին բնորոշ ողնաշարավոր տարածքված կենդանիներից են՝ գայլը, աքիսը, եղեգնակատուն, ջրասամույրը, աղվեսը, կոնչան բադը, ճահճակուղբը, լճագորտը, մոխրագույն առնետը ժայռային մողեսը, սողուններից՝ սովորական լորտուն և միջատները: Անողնաշարավոր կենդանիներից հանդիպում են ծովախեցգետինը, մրջյունը, մեղուն, ճոխկը, մորեխը, կաղամբաթիթեռը և այլն: Թռչունները ներկայացված են բաց տարածքների բնորոշ տեսակներով՝ տնային ճնճուկը, մոխրագույն ագռավը, կաչաղակը և այլն: Գարնան և աշնան սեզոններին այստեղ հանդիպում են բազմաթիվ չվանցող տեսակներ:

Տարածաշրջանի կիսաանապատներում հանդիպում են բազմաթիվ էնդեմիկ անողնաշար տեսակներ, ներառյալ միջերկրածովային, իրանական, կովկասյան և դրիմյան ծագում ունեցողները: Աղուտային հալոֆիլ համակեցությունների հետ է կապված էնդեմիկ տեսակի՝ Արարատյան որդանի (*Porphirophora hamelii*) գոյությունը:

Տարածաշրջանին բնորոշ էնդեմիկ կենդանիներից է՝ հայկական որորը (*Larus armeniacus* But.), Մեղու Դեսպտորիա (*Megachile deseptoria* Peres): Տարածաշրջանում հանդիպող ՀՀ Կարմիր Գրքում գրանցված կենդանիների տեսակներից հանդիպում են, մասնակիորեն՝ հարավային պայտաքիթը 30 (*Rhinolophus euryales*), վարդագույն հավալուսն (*Pelecanus onocrotalus*), քաջահավ (*Plagadis falcinellus* Linnaeus), փոքր ձկնկուլ (*Phalacrocorax pygmaeus* Linnaeus), Ուբադչի ճպուռ (*Gomphus ubadschii* Schmidt), Սատունիի սկոտոդրիմադուզա (*Scotodrymadusa satunini*), Հայկական բնդեռնիկ (*Glaphyrus calvaster* Zaitzev), Սև անգղ (*Aegipus monachus*), Տափաստանային մկնաճուռակ (*Circus macrourus*), Տափաստանային մկնաճուռակ (*Glareola nordmanni*), Սատունիի սկոտոդրիմադուզա (*Scotodrymadusa satunini*) և այլն:

Դիտարկվող տարածքում և նրա հարակից տարածքներում արդեն իսկ առկա է մարդկային գործոնը, առկա է տրանսպորտային երթևեկություն, մեքենաների շարժ և աղմուկ, ինչի պարագայում կենդանատեսակների և բուսատեսակների հանդիպելը գրեթե բացառվում է:

4.7 Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ

Ծրագրի ազդեցության ենթակա և հարակից տարածքներում չկան ԲՀՊՏ-ներ՝ արգելոցներ, ազգային պարկեր, պետական արգելավայրեր կամ բնության գրանցված հուշարձաններ:

Արմավիրի մարզում է գտնվում բնության հատուկ պահպանվող տարածքը՝ Որդան կարմիր արգելավայրը, որը Հայաստանի Հանրապետության 27 արգելավայրերից մեկն է: Գտնվում է ծովի մակարդակից 900-950 մետր բարձրության վրա:

«Որդան Կարմիր» արգելավայրը ստեղծվել է Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Հանրապետության Մինիստրների խորհրդի 1987 թվականի փետրվարի 2-ի N61 որոշմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի աղուտ հողերի վրա՝ Արագափ և Զրառատ բնակավայրերի վարչական տարածքում:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2003թ. հուլիսի՝ «ՈՐԴԱՆ ԿԱՐՄԻՐ» ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԳԵԼԱՎԱՅՐԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 830-Ն որոշման՝ զբաղեցնում է 219.85 հա տարածք:

Արգելավայրն ստեղծվել է աղուտներում բնակվող որդան կարմիր էնդեմիկ միջատից և Հայկական լեռնաշխարհում գրեթե 3 հազարամյակ օգտագործվել է որպես կարմիր ներկ: Պահպանության տակ են որդան կարմիրը և նրա հիմնական կերաբույսերը՝ աղադիմացկուն որդանխոտը և հարավային եղեգը:

Արմավիրի մարզի բնության հուշարձանների ցանկ

Զրագրական հուշարձաններ		
1.	«Մեծամոր» լիճ	Արմավիրի մարզ, Տարոնիկ գյուղից մոտ 3 կմ հս-արմ
Կենսաբանական հուշարձաններ		
1.	«Ավազասեր (պսամոֆիլ) բուսականություն»	Արմավիրի մարզ, քաղ. Վաղարշապատ, Զվարթնոց տաճարի մոտ
2.	«Զրաճահճային բուսականություն»	Արմավիրի մարզ, Մեծամոր լիճ

4.8 Թափոնների կառավարում

Շինաշխատանքների իրականացման ընթացքում առաջացող թափոնների տեսակները և քանակները՝

	Անվանումը	Վտանգավորության դասը	Ծածկագիրը ըստ «Թափոնների ցանկի»	Քանակը, ամբողջ շինարարության համար
1.	Շինարարական աղբ, ներառյալ քանդման աշխատանքներից առաջացած	IV	9120060101004	1500 մ ³

2.	տարածքում առաջացած կենցաղային չտեսակավորված աղբ (բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի)	IV	9120040001 00 4	9մ ³
3.	Փորման աշխատանքների ընթացքում առաջացած վտանգավոր նյութերով չաղտոտված հող	V	31401100 08 99 5	5000մ ³

Շինարարական աղբը ամբողջությամբ տեղափոխվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր: Բազմաօբյեկտային Միջնակարգ դպրոցի շահագործման ընթացքում կառաջանա կենցաղային աղբ, որը պայմանագրային հիմունքներով կտեղափոխվի համապատասխան ընկերության կողմից:

4.9 Աղմուկ և թրթռում:

ՀՀ-ում աղմուկի մակարդակը կանոնակարգվում է N2-III-11.3՝ «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» սանիտարական նորմերով: Բնակավայրերի համար աղմուկի սահմանված թույլատրելի մակարդակը ցերեկային ժամերի համար կազմում է 55 դԲ (A), կամ ֆոնային մակարդակի ոչ ավել քան 3 դԲ (A) ավելացում:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում հիմնական աղմուկի աղբյուր է հանդիսանալու շահագործվող շինարարական տեխնիկան: Աղմուկի մակարդակի չգերազանցելու նպատակով իրականացվելու են համապատասխան մեղմացնող միջոցառումներ:

5. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՄԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂԴՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

Շինարարական աշխատանքները պետք է կատարել պահպանելով պետ. նորմերը, կանոնները, ստանդարտները, ինչպես նաև նախագծի տեխնիկական պայմանները: Բոլոր տիպի թաքնված աշխատանքների համար պետք է կազմել թաքնված ախատանքների ակտ տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից հաստատված:

Շին. հրապարակը կազմակերպելիս ղեկավարվել քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից հաստատված դրույթներով, շին. հրապարակի հակահրդեհային անվտանգության պատասխանատվությունը կրում է անմիջապես շինարարության ղեկավարը կամ նրան փոխարինող անձը:

Երեկոյան ժամերին դադարեցնել աղմկոտ աշխատանքների կատարումը:

5.1 Ռիսկերի գնահատում

Ներկայացվող գործունեության իրականացման ժամանակ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները հիմնականում կապված են՝

- քանդման աշտատանքներ
- փորման բեռնման աշխատանքների,
- հողային զանգվածների տեղափոխման,
- շինարարական տեխնիկայի շահագործման,
- բետոնային աշխատանքների հետ:

Թվարկված աշխատանքների ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով նախատեսված են բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են բնապահպանական կառավարման պլանում:

Սույն հայտում բերված են հիմնական բնապահպանական միջոցառումները ըստ ազդեցության ուղղությունների:

5.2 Արտանետումների աղբյուրները

Ներկայացվող աշխատանքների կատարման ընթացքում հիմնական ռիսկերը կապված են արտանետումների հետ, որոնց ցանկը բերված է ստորև՝

- փոշու արտանետումներ հիմքերի փորման ընթացքում

- դիզելային վառելիքի արտանետումներ շինարարական տեխնիկայի շահագործման ժամանակ:

5.3 Բնապահպանական միջոցառումների ընդհանուր նկարագրություն

5.3.1 Մթնոլորտային օդ

Օդային ավազանը ադտոտումից պահպանելու համար նախատեսված են՝

- կառուցապատման ենթակա տարածքը ցանկապատել
- շինությունների ծածկում անթափանց թաղանթով, համապատասխան բարձրության
- շինարարական աշխատանքների /փոշի առաջացման աշխատանքներ/ ընթացքում անհրաժեշտ է իրականացնել ջրցան,
- պարբերաար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգադրում:
- շինարարական նյութերի (հատկապես սորուն շինարարական նյութերի դեպքում, ինչպիսիք են ավազը, խիճը, հողը և այլն) տեղափոխումը պետք է իրականացվի փակ ծածկով մեքենաներով.
- իրականացնել շինտեխնիկայի անվադողերի լվացում շինհրապարակից դուրս գալուց առաջ
- սորուն նյութերի պահեստները ծածկել համապատասխան բարձրությամբ թաղանթով, ինչը կանխարգելում է փոշու տարածումը:

5.3.2 Ջրային ռեսուրսներ

Ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման նպատակով նախատեսվել են հետևյալ միջոցառումները.

- ջրցանի ծավալները հաշվարկվում են այնպես, որ չառաջանան մակերևութային հոսքեր և ջուրը բավականացնի միայն փոշենստեցման համար,
- տարածքի հոսքերը կմիավորվեն մեկ բակային ցանցում և կմիացվեն սելավային ջրացանցին:
- անձրևվների ժամանակ առաջացող շինարարական հոսքաջրերը կուղորդվեն պարզարան: Անձրևաջրերի նստեցման պարզարանը գտնվում է շինարարական հրապարակին կից, իրենից ներկայացնում է պլաստմասե 25խմ ծավալով տարողություն, որի ծավալը ընտրվել է հաշվի առնելով, որ շինարարական աշխատանքները միաժամանակ կիրականացվեն 500քմ մակերեսով տարածքի վրա: Պարզարանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեցում, պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռացվի որպես շինադբ:
- Ոռոգման համակարգը սնվում է տարածքում նախատեսված ռեզերվուարից, որում կուտակվում է մաքրման սարքավորման միջոցով մաքրված ջուրը:

5.3.3 Հողային ռեսուրսներ

Հողային ռեսուրսների պահպանության համար նախատեսվում են.

- Շինարարական սարքավորումներից նավթանյութերի արտահոսքի հավանականությունը նվազեցնելու նպատակով, անհրաժեշտ է, որ այդ տարածքներում ապահովվի սարքավորումների և մեքենաների պատշաճ տեխնիկական վիճակ:
- Այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար պետք է տեղադրել ավագ կամ մանրախիճ: Այն դեպքերում, երբ մեքենաներից և սարքավորումներից կլինի վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսք, ապա պետք է փոված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխել համապատասխան աղբավայր և այն փոխարինել նորով:
- աշխատանքների ավարտից հետո կմաքրվեն բոլոր տարածքները և առաջացած թափոնները կտեղափոխվեն ինքնակառավարման մարմնի կողմից հատկացված աղբավայր,
- տարածքը կբարեկարգվի և կմաքրվի շինաղբից:

5.3.4 Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում հնարավոր արտակարգ իրավիճակներն են՝

- Հրդեհի առաջացումը
- Հեղուկ նյութերի արտահոսքը
- Աշխատողների վնասվածքները
- Շահագործվող տեխնիկայի հետ վթարները:

Արտակարգ իրավիճակներին արագ արձագանքելու համար նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները՝

• Մինչ աշխատանքների սկիզբը ոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդները, անցնում են հրահանգավորում ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների: Հրահանգավորումը իրականացնում է աշխատանքների ղեկավարը:

• Մինչ աշխատանքների սկիզբը շինարարական հարթակը և տրանսպորտային միջոցները հազեցվում են հրդեհաշիջման առաջնային միջոցներով ու դեղարկղիկով, իսկ աշխատողներն անցնում են դրանց ճիշտ օգտագործմանն, ինչպես նաև առաջին բուժօգնության ցուցաբերմանն ուղղված հրահանգավորում:

• Հեղուկ նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար:

• Բոլոր աշխատողներին տրվելու են անհատական պաշտպանության միջոցներ: Հնարավոր վնասվածքների դեպքում տուժածին կցուցաբերեն առաջին բուժօգնության, ապա, անհրաժեշտության դեպքում, կտեղափոխվի քաղաքի մոտակա բժշկական հաստատությունը:

Ըստ նախնական գնահատման, ապահովելով նշված միջոցառումների պատշաճ մակարդակով իրականացումը, կարելի է արտակարգ իրավիճակների ռիսկը հասցնել նվազագույնի, իսկ առաջացման դեպքում արագ և արդյունավետ հակազդել դրանց:

5.3.5 Հակահրդեհային միջոցառումներ

ա) մշտապես իրականացնել շինարարական հրապարակի, բաց պահեստների հակահրդեհային միջոցառումների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից, քանի որ հակահրդեհային միջոցառումները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,

բ) հրդեհաշիջման համար նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն, շինարարության ընթացքում ճանապարհների փակման դեպքում, ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով տեղադրել շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ,

գ) շինարարական աշխատանքների տեղամասերում տեղադրել հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ, փակցնել հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ և այլն:

դ) անբարենպաստ օդերևութաբանական պայմանների ժամանակ թույլ չտալ շինարարական տեխնիկայի գերբեռնված աշխատանք, խստորեն հետևել տեխնոլոգիայի ընթացակարգին, անդորրի պայմաններում դադարեցնել շինարարական տեխնիկայի աշխատանքը:

5.3.6 Աղմուկ և թրթռում

Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակներիչափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում:

Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու համար նախատեսվում է՝

- խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը;
- Աղմկահարույց աշխատանքներն հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին:
- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,
- շինարարական աշխատանքներում ներգրավել ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև դրանք շահագործել տեխնիկական նորմալ վիճակում:

- պարբերաբար ստուգել և կարգադրել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները, բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը
- շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց ադմուկի մակարդակին:
- Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով:

5.3.7 Թափոնների կառավարում

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման ընթացքում թափոնների ճիշտ կառավարման համար կարևոր են հետևյալ միջոցառումների իրականացումը.

- Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար:
- Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից
- Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել
- Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը;
- Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում;
- Վտանգավոր Արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը

Միջնակարգ դպրոցի կառուցման ընթացքում առաջացող շինարարական աղբն ամբողջությամբ տեղափոխվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր:

5.3.8 Տարածքի բարեկարգում կանաչապատում

Նախագծով նախատեսված շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կառուցապատումից ազատ տարածքը բարեկարգել և կանաչապատել:

Կանաչապատման աշխատանքներն կիրականացվեն ՀՀ կառավարության 08.02.2018 թվականի N 108-Ն որոշման պահանջների համապատասխան:

Օառատեսակների համար կնախատեսվի կաթիլային ոռոգման համակարգ:

Ոռոգման համակարգը սնվում է տարածքում նախատեսված ռեզերվուարից, որում կուտակվում է մաքրման սարքավորման միջոցով մաքրված ջուրը: Ջուրը ջրասույզ պոմպի (Гном 16-16)-ի միջոցով մղվում է ոռոգման համակարգ:

Այն տեղամասերում, որոնք ենթակա են հնարավոր ազդեցության, տնկված ծառափուտային բուսականության բարձր աճը և կաչողականությունն ապահովելու նպատակով նախատեսվում է իրականացնել մոնիթորինգ:

Բոլոր բնապահպանական միջոցառումները ներառված են շինարարության նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն շինարարական կազմակերպության կողմից:

5.3.9 Էներգախնայողության միջոցառումներ

Էներգախնայողության նպատակով շենքում նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները

- Արտաքին կոնստրուկցիաների ջերմամեկուսացում.
- Բարձր թերմիկ դիմադրությամբ և արևաթափանցելիության փոքր տոկոս ունեցող պատուհաններ
- Օդատարների ջերմամեկուսացում ժամանակակից ջերմամեկուսիչ նյութերով.
- Ջերմային կորուստների նվազեցման նպատակով խողովակաշարերի և օդատարների համար կիրառվում են բարձր արդյունավետության ջերմամեկուսիչներ
- Օդորակման բարձր արդյունավետության համակարգի կիրառում
- Օդափոխության համակարգում բարձր արդյունավետությամբ ղեկավարվող ջերմափոխանակիչների կիրառում
- Տաք ջրի պատրաստման համար նախատեսված արևային ճնշումային ջրատաքացուցիչների կիրառում

6. ՄՇՏԱՂԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ

Միջնակարգ դպրոցիի շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն/մեղմացմանն ուղղված հետևյալ մշտադիտարկումները.

1. Մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx և այլն) արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ, երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ
2. Փոշենստեցման նպատակով նախատեսվում է իրականացնել տարածքի ջրցանում տարվա շոգ և չոր եղանակներին, օրեկան 2-3 անգամ:
3. Օգտագործված մեքենայական յուղերով ու քսայուղերով հողերի հնարավոր աղտոտումից խուսափելու նպատակով հողերի աղտոտվածության մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ
4. Աղմուկի և թրթռումների մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ

Բնապահպանական միջոցառումների համար նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 350 հազ. դրամ, ամբողջ շինարարության ընթացքում 700 հազ. դրամ:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կիրականացվեն մշտադիտարկումներ ուղղված շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների պահպանման:

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	ՊԱՐԱՄԵՏՐԵՐ	ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԻԿ
Ընդհանուր դրույթներ	Նախագգուշացումներ և աշխատողների անվտանգություն	<p>(a) Շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները և համայնքը պետք է նախագգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ</p> <p>(b) Շինարարության համար անհրաժեշտ բոլոր պահանջվող թույլտվությունները ձեռք են բերվել</p> <p>(c) Կապալառուն պաշտոնապես համաձայնել է, որ աշխատանքները կիրականացվեն ապահով և կարգապահ՝ նվազագույնի հասցնելով ազդեցությունը հարևան տնտեսությունների և շրջակա միջավայրի վրա:</p> <p>(d) Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ)</p> <p>(e) Շինհրապարակում տեղադրվող համապատասխան տեղեկատվական վահանակները աշխատողներին կիրառվեն հիմնական կանոնների և նորմերի վերաբերյալ:</p>
Շինարարական աշխատանքներ	Օդի որակ	<p>a) կառուցապատման ենթակա տարածքը ցանկապատել</p> <p>b) շինությունների ծածկում անթափանց թաղանթով, համապատասխան բարձրության</p> <p>c) շինարարական աշխատանքների /փոշի առաջացման աշխատանքներ/ ընթացքում անհրաժեշտ է իրականացնել ջրցան,</p> <p>d) պարբերաար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգադրում:</p> <p>e) շինարարական նյութերի (հատկապես սորուն շինարարական նյութերի դեպքում, ինչպիսիք են ավազը, խիճը, հողը և այլն) տեղափոխումը պետք է իրականացվի փակ ծածկով մեքենաներով.</p> <p>f) իրականացնել շինտեխնիկայի անվադողերի լվացում շինհրապարակից դուրս գալուց առաջ</p> <p>g) սորուն նյութերի պահեստները ծածկել համապատասխան բարձրությամբ թաղանթով, ինչը կանխարգելում է փոշու տարածումը:</p>
	Աղմուկ	<p>(a) խուսափել մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակալիչների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը;</p> <p>(b) Աղմկահարույց աշխատանքներն հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին:</p> <p>(c) շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,</p> <p>(d) շինարարական աշխատանքներում ներգրավել ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև դրանք շահագործել տեխնիկական նորմալ վիճակում:</p> <p>(e) պարբերաար ստուգել և կարգաերել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները, բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը</p> <p>(f) շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին:</p> <p>(g) Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով:</p>

	Թափոնների կառավարում	<p>(a) Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար:</p> <p>(b) Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից</p> <p>(c) Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել</p> <p>(d) Բացառել տարածքում թափոնների բաց այրումը</p> <p>(e) Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը;</p> <p>(f) Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում;</p> <p>(g) Վտանգավոր արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը ավագով կամ մանրախիճով, ապա պետք է փոված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխել համապատասխան աղբավայր և այն փոխարինել նորով:</p>
Կեղտաջրերի հեռացում	Ջրի որակ	<p>(a) Շինարարական անձնակազմը կօգտվի նախատեսվող բիոզոգարաններից, կոյուղաջրերի հեռացումը շինհրապարակից պետք է իրականացվի ընդհանուր կոյուղու համակարգի միջոցով,</p> <p>(b) Շինարարական տրանսպորտային միջոցները և սարքավորումները պետք է լվացվեն շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում:</p>
<p>Հետիոտների և երթևեկության ապահովություն</p> <p>Տարածքի բարեկարգում/</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների հետևանքով հետիոտներին կամ հանրային տրանսպորտին սպառնացող ուղղակի կամ անուղղակի վտանգներ</p>	<p>(a) Շինարարության ազգային նորմերի համաձայն կապալառուն պետք է ապահովի պատշաճ անվտանգություն և շինարարությանն առնչվող երթևեկության կարգավորում, ինչը ներառում է, բայց չի սահմանափակվում հետևյալով.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ պարզ տեսանելի ցուցանակներ, զգուշացնող նշաններ շինհրապարակում հանրությանը պոտենցյալ վտանգների մասին նախազգուշացնելու համար, պետք է առկա լինեն պատնեշներ և շրջանցող ուղիներ ▪ Անձնակազմի կրթման համակարգ և երթևեկության կառավարման համակարգ, հատկապես՝ շինհրապարակ մուտք գործելու և հարակից տարածքում ծանր տրանսպորտի համար: Հետիոտների համար անվտանգ անցումներ երթևեկության զոնայում: ▪ Համապատասխանեցնել աշխատանքային ժամերը երթևեկության ակտիվության հետ, խուսափել ակտիվ երթևեկությունից՝ մարդկանց ակտիվ տեղաշարժի ժամերին: ▪ Երթևեկության ակտիվ կառավարում շինհրապարակում փորձված և երևացող անձնակազմի կողմից, էթե վերջինս անհրաժեշտ է մարդկանց ապահով և հարմար անցուղարձի համար. ▪ Պետք է ապահովվի ապահով և շարունակական մոտեցում դեպի գործող գրասենյակային շինությունները, խանութները և բնակելի շինությունները շինարարական աշխատանքների ընթացքում <p>- կատարել կանաչապատման/բարեկարգման աշխատանքները՝ համաձայն նախագծի բարեկարգման պլանների;</p> <p>- ձեռնարկել տնկված թփերի և խոտածածկի պահպանումը և մոնիտորինգը՝ բուսականության բարձր աճն</p>

կանա չապատում		ապահովելու համար
---------------	--	------------------

ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Որտեղ իրականացնել	Ինչպես իրականացնել	Ժամանակամիջոց	Կատարող
Շինանյութերի մատակարարում	Շինանյութերի գնում արտոնագրված մատակարարներից	Մատակակարի հիմնարկում կամ պահեստում	Փաստաթղթերի ստուգում	Մատակարարման պայմանագրերը կնքելու ընթացքում	Կապալառու
Շինանյութերի և թափոնների տեղափոխում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական վիճակի ապահովում - Բեռնատարերի բեռնվածության սահմանափակում հերթականության ապահովմամբ - Տեղափոխումների ժամանակացույցի և երթուղիների պահպանում 	- Շինհրապարակ - Շինանյութերի և աղբի տեղափոխման երթուղիներ	Շինհրապարակ տանող ճանապարհների ստուգում	Աշխատանքային ժամերին և դրանցից դուրս անսպասելի ստուգումների իրականացում	Կապալառու
Շինարարական տեխնիկայի շահագործում տեղամասում	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և տեխնիկայի լվացումը պետք է կատարվի շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում - Տեխնիկական միջոցների վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը պետք է իրականացվի շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում 	Մասնագիտացված ընկերություն	Գործընթացների գործունեության ստուգում	Մեխանիզմների շահագործման ընթացքում	Կապալառու
Հողային աշխատանքներ	- Հանված հողերը հեռացվում են համայնքի կողմից հատկացված վայր	Շինհրապարակ	Գործընթացների ստուգում	Հողային աշխատանքների	Կապալառու

				ընթացքում	
Իներտ շինանյութերի գնում	- Շինանյութերի գնում վստահելի մատակարարներից	Իներտ նյութերի պահեստ	Փաստաթղթերի ստուգում Գործընթացների ստուգում	Մատակարարման ընթացքում	Կապալառու, մատակարար
Կենցաղային աղբի առաջացում	- Աղբամանների տեղադրում շինարարական հրապարակում - համայնքի թույլտվություն աղբի մշտական տեղակայման վերաբերյալ	Շինհրապարակ	Արտաքին գնում	Շինարարության ողջ ընթացքում	Կապալառու, քաղաքապետարանի վերահսկողություն
Աշխատանքի անվտանգություն	- Անձնակազմի ապահովում արտահագուստով և անձնական պաշտպանիչ միջոցներով - Շինարարության կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն	Շինհրապարակ	Մտուգման գործընթացներ	Աշխատանքների ողջ ընթացքում	Կապալառու, պատվիրատու
Տարածքի Կանաչապատում, բարեկարգում	Տեղանքին բնորոշ ծառաթփային բուսականության Թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ	Կառուցապատվող հողամաս	Կանաչապատման բոլոր տեղամասերը Արտաքին գնում	Շինարարության Ավարտին	Կապալառու
Վտանգավոր նյութերի և թափոնների կառավարում	վառելիքի, յուղերի և այլ թունավոր նյութերի պատահական կամ մշտապես տեղի ունեցող արտահոսքեր	Շինհրապարակ	Արտաքին գնում	Շինարարության ընթացքում	Կապալառու,

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Մթնոլորտային արտանետումների գույքագրման ձեռնարկ, ЕМЕП/ЕЕА, 2009:
2. СН 245-71. Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий.
3. СНиП 1.02.01-85 Инструкция о составе, порядке разработки, согласования и утверждения проектно-сметной документации на строительство предприятий, зданий и сооружений.
4. СНиП 2.04.02-84. Водоснабжение. Наружные сети и сооружения.
5. Сборник методик по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ различными производствами, Госкомгидромет, Ленинград, 1986.
6. Инструкция о порядке рассмотрения, согласования и экспертизы воздухоохраных мероприятий и о выдаче разрешений на выброс загрязняющих веществ в атмосферу по проектным решениям, ОНД-84-Н.
7. Укрупненные нормы водопотребления и водоотведения для различных отраслей промышленности, Стройиздат, Москва, 1982г.
8. Временное методическое пособие по расчету выбросов от неорганизованных источников в промышленности строительных материалов, МИНПРОМСТРОЙ СССР, Москва 1984г.
9. Нормы расхода топлив и смазочных материалов на автомобильном транспорте.
10. Нормы расхода жидкого топлива для машин, эксплуатирующихся в предприятиях уборки городских территорий, санитарной очистки и ремонтно-строительном производстве.
11. "Բնապահպանական վճարների դրույքաչափերի մասին" ՀՀ օրենքը, ընդունված 2006 թվականի դեկտեմբերի 20-ին:
12. ՀՀ Կառավարության 2006 թվականի փետրվարի 2-ի "նակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների (կոնցենտրացիաների-ՍԹԿ) նորմատիվները հաստատելու մասին" թիվ 160-Ն որոշում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ԲԱՂՐԱՄՅԱՆ (ԲԱՂՐԱՄՅԱՆ) ՀԱՄԱՅՆՔ

ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅՆՎՈՒԹՅՈՒՆ (ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ)

N 066 09 հուլիս 2024թ.

Օբյեկտ	ԴՊՐՈՑԻ ՆԱԽԱԳԻԾ, 36,6մ * 91,5մ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՉԱՓԵՐԻ ԴՊՐՈՑԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ, հզորությունը 3348,9մք, 3-րդ դիսակայնության աստիճան <small>(օբյեկտի անվանումը, կատուցում, վերակատուցում, ուժեղացում, վերականգնում, գործառնական նշանակության փոփոխություն, իսկիծ բնորոշումը, ուղորդությունը, հիմնկայնության աստիճանը (կարծազրիան))</small>
էքսիզային	<small>(նախագծման փուլերը և այլն)</small> նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար
Գտնվելու վայրը	<< Արմավիրի մարզ, Բաղրամյան համայնք գյուղ Վանանդ հողամաս <small>(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծածկագիրը)</small>
Կառուցապատող	ԲԱՂՐԱՄՅԱՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ, << Արմավիրի մարզ, Բաղրամյան համայնքապետարան, Բաղրամյան 2/3, (0233) 22250 ՀՎՀՀ- 04440571 <small>(կազմակերպության անվանումը, գրավելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, անգլանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)</small>
Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը	Կադաստրային ծածկագիր՝ 04-089-0003-0022 <small>(կառուցապատման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության տրանսպորտային աստիճանված կարգով հողամասի պահամարման, անշարժ գույքի փոփոխման իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ փաստաթղթերը)</small>
Առաջադրանքի գործողության ժամկետը	1 /մեկ/ տարի <small>(N 1 հավելվածի 32-րդ կետին համապատասխան)</small>

ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ
(աստղանիշով (*)) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

1. Հողամասը գտնվում է **գյուղատնտեսական գոտում / հողամասի նպատակային նշանակությունը՝ գյուղատնտեսական նշանակության /գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը/ այլ հողատեսք**

(հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նախարակային և գործառնական նշանակությունը)

2.(*) Հողամասի չափերը

0,8647 հա

(հողամասի սահմանները՝ կողողինադային նշահարձանը, մակերեսը (հա))

3.Հողամասի առկա վիճակը

հարթ

(ոմիճիքի բնութագրող, շենքերի (այդ թվում՝ բանդման ենթակա) առկայությունը (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութերը և այլն), կանաչապատությունը, բարեկարգումը և այլն)

4.(*) Տրանսպորտային պայմանները

առկա է

(ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մուրեցումները և այլն)

5.Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ

առկա է

(ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, սառը ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)

(նախագծվող հողամասով կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվածքները, այդ թվում՝ սարքավորումները)

6.(*) Կից հողամասեր

քնակավայրեր

(կից հողօգտագործումների անվանումը և դրանց սահմանները՝ խամային ներկայացված պեմնայի)

7.Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարձանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ)

չկա

(հուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը և այլն)

8.(*) Հատակագծային սահմանափակումներ

չկա

(գնդանքում գործող արտադրական, պաշտպանվող օբյեկտների, ինժեներապլանային նմանակառուցվածքների և այլ օբյեկտների նկատմամբ սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԼԱՆՁՆԵՐ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով Մ 1:500)

9.Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ

Խմելու ջրի ջրաչափական հանգույցների կառուցման նախագիծ՝ պահպանելով օրենսդրական և նորմատիվների պահանջները

(Խելելու Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվադեմոնստրացիայի վրաստացիների պահանջներից, առկա քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի դրույթներից կամ դրանց բացակայության դեպքում՝ կազմավորված (կազմավորվող) քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններից, առաջարկություններ ճակատների ձևավորման, տանիքների, արտաքին դռների, պատմությանների համաձայնությունների և գույնային լուծումների վերաբերյալ)

9.1.(*) օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից (մետր)

չկա

9.2.(*) հեռավորությունը հարևան հողակտորներից (օբյեկտներից)

չկա

(մետր)	
9.3.թույլատրելի բարձրությունը (մետր)	3,3
9.4.կառուցապատման խտության գործակիցը (կառույցի (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)	---
9.5.կառուցապատման տոկոսը (կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով (%))	---
9.6.կանաչապատման տոկոսը (կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով (%))	---
9.7.այլ պահանջներ	չկա
10.Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (ապամոնտաժման) պայմանները և աշխատանքների հերթականությունը	---
11.Ստորգետնյա, կիսանկուղի և առաջին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները	---
12.(*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ	Պահանջներ՝ գոյություն ունեցող և նախագծվող ենթակառուցվածքների ու ցանցերի նկատմամբ
12.1.(*) Զրամատակարարում, կոյուղի, տաք ջրի մատակարարում	համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների <i>(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)</i>
12.2.(*) էլեկտրամատակարարում	համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների <i>(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)</i>
12.3.(*) գազամատակարարում	համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների

(համաձայն մարտարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

12.4.(*) էլեկտրոնային հաղորդակցության մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը) տեղադիրը

—

(համաձայն N 1 հավելվածի 57-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված երակերային տեղայնների)

12.5.թույլ հոսանքներ

չկան

12.6.աղբահանություն

Քաղաքային համայնքապետարան

13.Տարածքի ինժեներական նախապատրաստում

(տեխնիկական կազմակերպման, ջրահեռացման, ինժեներական սրբարարության միջոցառումները)

14.Բարեկարգում

Կարածքը բարեկարգել կանաչապարել և լուսավորել

(լանդշաֆտային պլանավորման վերաբերյալ պահանջները, կանաչապարել, ճարտարապետական փոքր ձևեր, ցանկապատում, գոլփագր և այլն)

15.Շինարարական նյութեր

արվաքին պարտիաններ և դռների պրոֆիլները նախատեսված են այլումինե, ջերմային կամրջակով, ապակիաթեթի ներքին շերտը էներգախնայող:

(շինարարական նյութերի օգտագործման առաջարկությունները տակիքների, ճակպոսների լուծումների, արվաքին դռների, պարտիանների վերաբերյալ)

16.Պաշտպանական կառույցներ

ըստ նորմատիվի

(արդավարդ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)

17.Հակահրդեհային պահանջներ

պահպանել հակահրդեհային անվտանգության պահանջները

(հակահրդեհային անվտանգության սպահովման միջոցառումները)

18.Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ

նախատեսել թեքահարթակ

19.Շրջակա միջավայրի պահպանում

ապահովել միջավայրի անվտանգությունը

(շրջակա միջավայրը վրանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)

20.Շինարարության կազմակերպում

Շինկազմակերպության կողմից

(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված անբարենպաստ ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության և պրաստիտուտի անխափան աշխատանքի սպահովման վերաբերյալ)

21.Առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը

09/07/2024-ից մինչև 09/07/2025-ը, նախագծային - նախահաշվային փաստաթղթերը մշակել ըստ ՀՀ գործող նորմատիվային փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան

(նշվում են առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

ԼՐԱՑՈՒՅԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

22. Նախագծային փաստաթղթերի

փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ

Պարզ փորձաքննություն

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության փեսակը կամ նախագծողի երաշխավորագիրը՝ որում կարգադրվի համապատասխան իրավական ակտերն)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

համաձայնացնել համայնքապետարանի հետ

(Իրավասու մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքում շահագրգիռ մարմինների հետ՝ էսքիզային նախագծի նախնական համաձայնեցում, կշվում է նաև առաջադրանքի փոփոխման հնարավորությունը՝ N 1 հավելվածի 87-րդ կետով ըստապետված դեպքում)

24. Հասարակական քննարկումներ

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով)

25. Համաձայնեցումների կամ մասնագիտական եզրակացությունների ստացում

ըստ գործող նորմերի

(կշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման՝ օրենքով սահմանված պահանջները՝ հուշարձանների ու բնօրինակահատկության և այլ փազրկված մարմինների հետ, ինչպես նաև N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի սեփականատերեր (օգտագործողի) հետ)

26. Փոստային բաժանորդային պահարանների տեղադրում

27. Այլ պայմաններ

նախագիծը ներկայացնել համաձայնեցման 3 օրինակից

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝
Կ.Տ.

Շանթ Առաքելյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏԱՄԱՔ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Կադաստրի
կոմիտե

Սույն վկայականով հաստատվում է 13 սեպտեմբերի 2023 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆԿԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Արմավիր, համայնք Բաղրամյան գյուղ Վանանդ Պ. Սևակի փողոց 6 դպրոց

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

Վանանդի գյուղապետի 05.11. 2005թ. թիվ 05 որոշում, Բաղրամյան համայնքի ղեկավարի 13.06.2022թ. թիվ 158, 24.06.2022թ. թիվ 181 որոշումներ, Հասցե տրամադրելու մասին առցանց որոշում՝ 07.09.2023թ թիվ 783-Ա

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 04-089-0003-0015, 04-089-0003-0013

Մակերեսի չափը (հա)՝ 0.9999, 0.0287

Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հասարակական կառուցապատման

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺՆԱՅԻՆ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 13092023-04-0020, գաղտնաբառ՝ FRFADCHW2AK6

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝ հասարակական
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ
1	04-089-0003-0015-001	Դպրոց	3389.8 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
2	04-089-0003-0015-002	Կաթսայատուն	105.56 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

0,028700հա հողամասը ընդհանուր բաժնային սեփականություն է Մարզ Արմավիր, համայնք Բաղրամյան գյուղ Վանանդ Պ. Սևակի փողոց 6 մանկապարտեզ հետ:Գրանցման ամսաթիվն է 15/07/2022թ/15072022-04-0052

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ԱՆԻ ԱՐԳԱՐՅԱՆ
Ձբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման
անշարժ գույքի գլխավոր ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 13092023-04-0020, գաղտնաբառ՝ FRFADCHW2AK6

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

Էջ 2/2

Կադաստրի
կոմիտե

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏԱՄՔ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Կադաստրի
կոմիտե

Սույն վկայականով հաստատվում է 19 սեպտեմբերի 2024 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Արմավիր, համայնք Բաղրամյան գյուղ Վանանդ Պ, Սևակի փողոց 4/1 հողամաս

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

Նվիրաբերության պայմանագիր 13/09/2024թ. 15667

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 04-089-0003-0022

Մակերեսի չափը (հա)՝ 0.8647

Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հասարակական կառուցապատման

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 19092024-04-0014, գաղտնաբառ՝ AA6YLHT6Z9XY

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ԱՐՄԵՆ ԽԱԼԱԹՅԱՆ

Զբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 19092024-04-0014, գաղտնաբառ՝ AA6YLHT6Z9XV

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

Էջ 2/2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ԲԱՂՐԱՄՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Հայաստանի Հանրապետություն Արմավիրի մարզ
Բաղրամյան համայնք, հասցի Բաղրամյան փողոց 2/3
Էլ. փոստ baghramyanbaghramyan.armavir@mta.gov.am
հեռ. 023332550

«Հաստատում են»

«Արմավիրի մարզի Բաղրամյան համայնքի ղեկավար
/համայնքի անվանում/

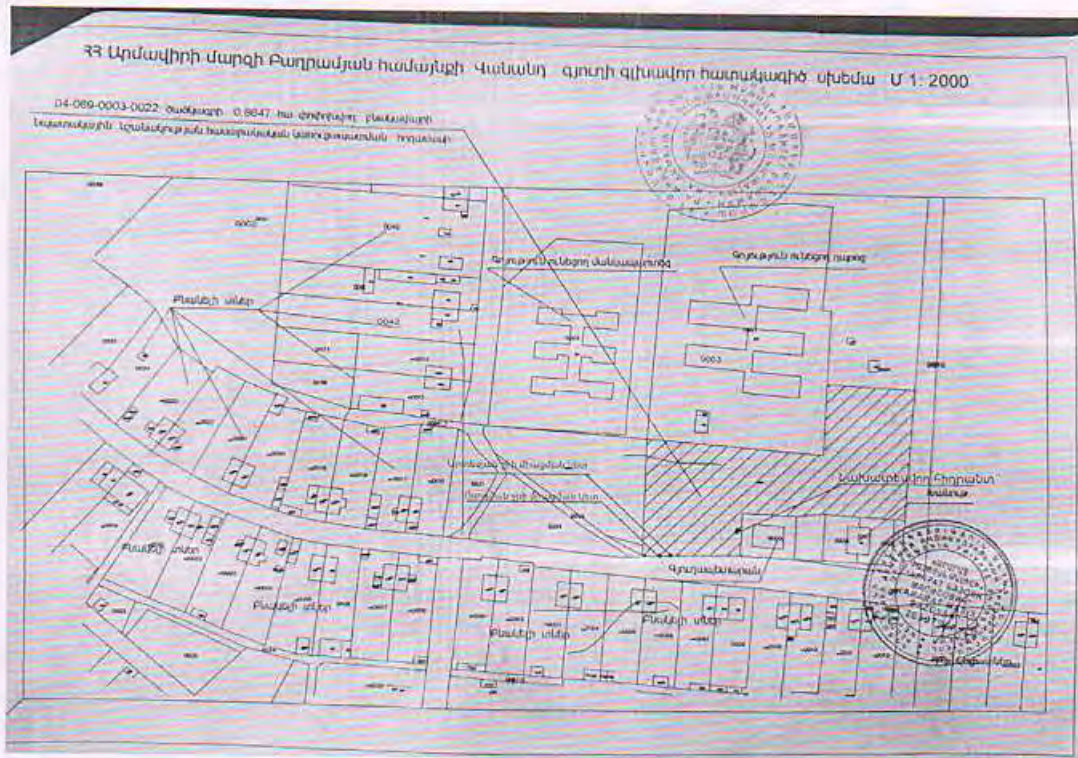

Առաքելյան

30 օգոստոս 2024 թ.

Տեխնիկական պայման N 1
/ջրամատակարարման և /կամ/ ջրահեռացման/

Մարզ Արմավիր, համայնք Բաղրամյան գյուղ Վանանդ Պ. Սևակի փողոց 4/1 հողամաս
/տարածքի հասցեն/ /անվանումը/

Համակարգ	Ջրամատակարարում*	Ջրահեռացում	Ոռոգում
Կոմունիկացիայի գործիքներ վայրը	Տարածքից 100 մետր հեռավորության վրա	Տարածքից 80 մետր հեռավորության վրա	Տարածքից 100 մետր հեռավորության վրա
Գործող խողովակի տրամագիծը, տեսակը ճնշումը	75 մմ, պլաստ	Բիոմաքրման կայան, դրենաժային հոր	Երկաթ 150 մմ
Միացման կետը	100 մետր	Մոտ 80 մետր	100 մետր
Միացման տրամագիծը	2*0,25	160մմ	50
Կառուցվող խողովակի երկարությունը և տրամագիծը	100 մ երկարություն, 0,25 մմ տրամագիծ		100մ երկարություն, 50մմ տրամագիծ
Ջրի մուտքը ցանց լ/վրկ	5 լ/վրկ	ըստ հաշվարկի	Ըստ նորմերի
Այլ պահանջներ	Բավարար ճնշման համար անհրաժեշտ է ջրամղիչ և խմելաջրի համար 10 տոննա տարողությամբ տարրա	Անհրաժեշտ է կառուցել բիոմաքրման կայան և դրենաժային հոր ըստ հաշվարկի	—
Ջրամատակարարման գրաֆիկը	12 ժ	—	սեզոնային

** Արտաքին հիդրանտ չկա: Ենթակա է տեղադրման:

Պատասխանատու՝ Վանանդ գյուղի վարչական ղեկավար՝ Ռ. Մանուկյան

/սպաշտոնը/

/Ա. Ա. ստորագրություն/

«30» օգոստոս 2024 թ.

Ամսաթիվը 11.06.2024թ

Հաստատում եմ՝
«Գազարում Արմենիա» ՓԲԸ
Արմավիրի ԳԳՄ
(անվանումը)

Տնօրենի տեխնիկական գծով տեղակալ-

Ա. Լազարյան
(անունը, ազգանունը)

<11> հունիսի 2024թ.

ԵՒԱԿԵՏԱՅԻՆ ՏՆՕՐԵՆԻ

Արմավիրի մարզի Բարսեղյան համայնքի Գանատը բնակավայրի 2-րդ զբոսայգու Վեպեի փողոց 6 հասցեում կատարվող միջակայքի հաշիվը (օրյակաի անվանումը և հասցեն)

Չորեք գազատար	Ելակետային տվյալներ
• անվանումը	Գանատը բնակավայրի ԳԿԿ N1 ստոր մ/ճ վ/գ
• միացման կետը (կետերը)	Ըստ գծապատկերի
• երկազագույն և առավելագույն ճնշումները միացման կետում (կետերում) (Pmin - Pmax) (կգ/սմ ²)	1.2-1.3 կգ/սմ ²
• գազատարի տրամագիծը (մմ)	108 մմ
Գազի ֆիզիկական օրյակ	
• օգտագործման եղանակը	կենցաղային
• առավելագույն հզորությունը (գազի առավելագույն ժամային ծախսը) միացման կետում (կետերում) (մ ³ /ժամ)	110մ ³ /ժամ
• հետադրությունը միացման կետից (մ)	643 մ
• գազի հաշվառման սարք (համապատասխան էլեկտրոնային ճշտիչով)	Ըստ գազատարման ծախսերի բարձր ճշտության դասի՝ կառավարված էլեկտրոնային ճշտիչով
Լրացուցիչ պայմաններ	
• այլընտրանքային վառելիքի պաշարի նախատեսում	-
• գործողության ժամկետը	1 տարի
• Օրյակաի առանձնահատկությամբ պայմանավորված այլ պայմաններ	Գազի ճնշման կարգավորիչի տեղադրում

Էլակետային տվյալները սրտնայնվում են 19 մարտի 2015 թվականի N 596-Ն որոշմամբ հաստատված "Հայաստանի հանրապետությունում կատարատեղական նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի սրտնայնման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին" կարգի համաձայն ճարտարապետատեխնիկական առաջադրանքի ձևավորման նպատակով:

Օրյակաի գազի ֆիզիկական նպատակով՝ հետակ գազօգտագործման պահանջի ներկայացման պարագայում (ապահովելով գազի սարքավորումների և դրանց կիրառման գործարանային պահանջները, ինչպես նաև գազաֆիզիկական շնորհի/սննդի/ նկատմամբ ջին. կորների պահանջները) անհրաժեշտ է ԳՄՕԳ-ով սահմանված կարգով դիմել "Գազարում Արմենիա" ՓԲԸ:

ՇՏ քաժնի պ ետ

(ստորագրությունը)

Ա. Ավետիսյան
(անունը, ազգանունը)

Կազմից

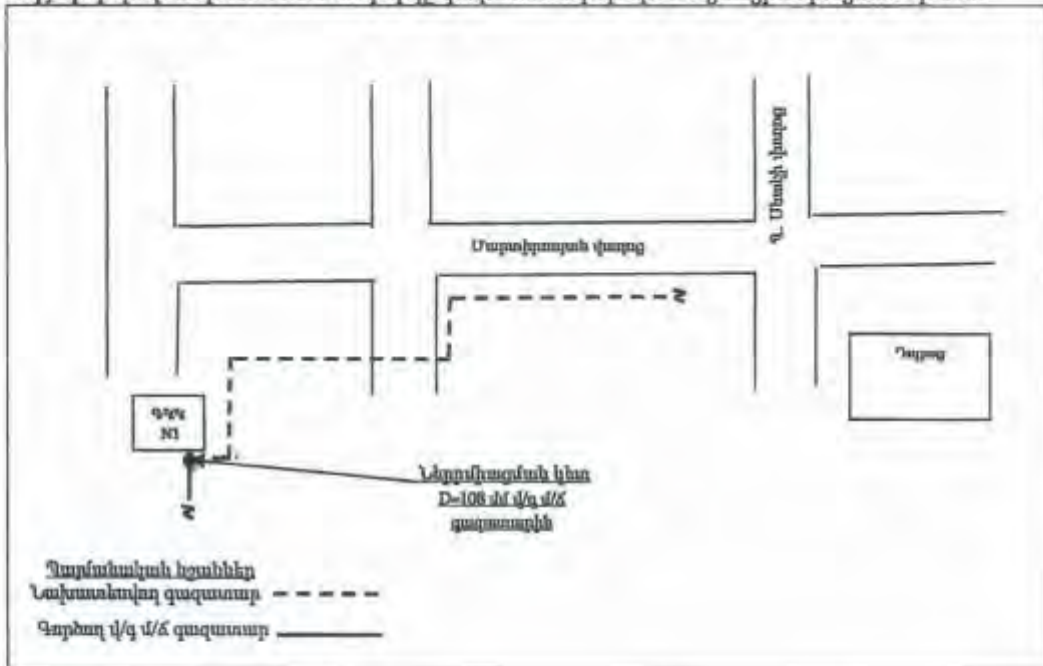

(տնօրենի ստորագրությունը)

Մ. Պողոսյան
(անունը, ազգանունը)

* Ծանոթություն՝ էլակետային տվյալների տրամադրման համար կազմված և դիմող անձի հետ համատեղ հաստատված ցերեմոնիաների/կարգի ցուցակներ չեն պահանջվում:

ԵՒԱԿԵՏԱՅԻՆ ՏԿՑԱԼՆԵՐ

Օբյեկտի զազասպատման համակարգը զազամատակարարման ցանցին միացման սխեմա

Ծանոթություն

1. Անհատույց օգտագործման պայմանագրերով շահագործվող զազատարներին զազասպատողների (Օբյեկտների) միացման իրավունքը պատկանում է «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ:
2. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձանց և սպառողների միջին ու բարձր ճնշման զազի համակարգերի՝ նոր կառուցվող և վերակառուցվող էներգատեղակայանքների գործարկումն իրականացվում է լիազոր մարմնի կողմից տրված գործարկման եզրակացության՝ գործարկման թույլտվության առկայության դեպքում:
3. Օբյեկտի զազասպատման համակարգի միացումը զազամատակարարման ցանցերին իրականացվում է նախագծանախահաշվային փաստաթղթերին շինհավաքակցման աշխատանքների ամբողջությամբ համապատասխանության դեպքում:
4. _____

ՇՏ բաժնի պետ

(ստորագրություն) Ա. Աղայան
(անունը, ազգանունը)

Կազմեց

(ստորագրություն) Վ. Պողոսյան
(անունը, ազգանունը)